

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 5

zima 2009

ovocie
ktoré
zostáva

Ján 15:16

Milí bratia, milé sestry v Kristu!

Uverili sme v Ježiša Krista a stali sme sa, ako hovorí Písmo, znovuzrodenými. Pán Ježiš prebýva skrze svojho Ducha v nás. Svätý Duch oslavuje Krista okrem iného aj tým, že vypôsobuje, formuje v nás nový charakter a vedie nás k tomu, aby sme prinášali veľa ovocia, ovocia Ducha a naše ovocie aby zostávalo, aby bolo trvalé.

Vaša redakcia

Ovocie Ducha

Ovocie Ducha je láska, všetko čo prekonať vie.
Ovocie Ducha je radosť, v srdci čo nádherne znie.

Ovocie Ducha je pokoj, ktorý dať nemôže svet,
zhovievať Svätý Duch učí, dobroty podávať kvet.

Duch vedie k dobrotivosti uprostred všakových ziel,
vernosť a krotkosť On rodí, týči v nich života cieľ.

Od hriechu zdržať sa môže, koho Duch povedie vpred...
Cez dary, ovocie Ducha k Otcovi môžeme spieť.

Túžime ovocie Ducha radostne v živote niesť.
Ovocím z čistého srdca vzdávajme Pánovi česť!

Duchom keď kráčame v žití, nájdeme nádherný cieľ,
dôjdeme k nebeským brehom, odmeny vezmeme diel.

Duchovné piesne, Nitra 1987, pieseň č. 272.

Obsah

Ovocie Ducha	1	Kristova osoba.....	19
Ovocie, ktoré zostáva	2	Skutky viery v moci.....	23
O ovocí Ducha	4	Poslušnosť viery.....	30
Ako Kristus napĺňa starozmluvné		Nové obživenie.....	36
písma.....	11	Na povrázku satana.....	41
Kristova večná sláva	19	To najlepšie, čo ma stretlo	45

Ovocie, ktoré zostáva

Nie vy ste si mňa vyvolili, ale ja som si vás vyvolil a ustanovil som vás, aby ste vy išli a niesli ovocie, a vaše ovocie aby zostávalo.

Ján 15:16

Mnohí poznáme radosť zo zberu úrody. Je to radosť, ktorá je odplatom za namáhavú prácu a trezlivé čakanie. Čas zberu úrody je časom radosti a vzdávania vďaky Stvoriteľovi. Ovocie, o ktorom však budeme hovoriť teraz, je duchovné ovocie, ovocie Ducha, ktoré prináša veriaci v Ježiša Krista.

Je zřejmé, že ovocie nikdy nerastie na mŕtvom strome. Rovnako je pravdou, že choré stromy neprinášajú zdravé ovocie. Toto si musíme uvedomiť hneď na začiatku, keď ideme hovoriť o duchovnom ovocí.

Boli sme duchovne mŕtvi. V Adamovi sme zomreli, konali sme skutky tela a niesli sme tým ovocie smrti. Takými sme boli, ale niektorí sme sa stali ospravedlnenými v mene nášho Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha (1. Kor 6:9-11). Spasenie je viac než len odpustenie hriechov. Keď sa duchovne mŕtvy človek znovuzrodí, v Kristovi sa stáva novým stvorením. V Ježišovi Kristovi dostáva nový život (2. Kor 5:17).

Znovuzrodenie je Boží čin/akt, ktorý koná Boh v človeku – kriesi ho zo smrti v hriechu k životu v spravodlivosti. Je novým stvorením v Kristovi – má Božiu prirodzenosť a žije Kristov život (Gal 2:20). Nové stvorenie – to znamená aj nový charakter, ktorý sa navonok prejavuje tým, čo je pomenované ako ovocie Ducha (Gal 5:22-23) a nesenie tohto ovocia.

Je to Svätý Duch, ktorý udeľuje život človeku, ktorý bol predtým mŕtvy v prestúpeniach a hriechu (Ef 2:1) a tento život je Kristus sám (Ján 14:6; 1. Jánov

5:12). Preto znovuzrodený môže o sebe povedať: „...žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus“ (Gal 2:20). Že Kristus prebýva vo veriacom (znovuzrozenom) – to potvrdzujú aj iné miesta Písma (Ján 14:20; 17:23; Rim 8:10; Ef 3:17; Kol 1:27; 1. Jánov 3:24).

Keď Písmo v liste Galatským a aj Efezským hovorí o ovocí Ducha, ukazuje, že ovocie Ducha spočíva v kvalite charakteru znovuzrodeného človeka, a že jeho základ je v tom, že v Kristovi sme novým stvorením a uschnutím žiť život v posvätení. Ovocie Ducha pochádza z Kristovho života, ktorý prebýva vo veriacom skrze Svätého Ducha a prejavuje sa v jeho živote.

Mierou platnosti učenia a svedectiev týkajúcich sa svätosti, je život v prítomnosti nášho Spasiteľa a Posväteľa ako zdroja nového života. Prvoradou úlohou Ducha Svätého v živote veriaceho je udelenie posvätenia. Svätý Duch vedie ku Kristovi, koná to, čo chce Kristus a oslavuje Krista (Ján 16:14). Kristus je naším posvätením, ale veľká časť tejto práce je vykonaná skrze jeho Ducha, ktorý prebýva v nás.

Duch, ktorého sme prijali, a ktorým sme naplnení, je Duch toho, ktorý premohol smrť: „...A bol som mŕtvy, ale hľa,

som živý na veky vekov“ (Zjavenie 1:18). Vzkriesený Kristus je tým životom novej a jedinečnej kvality – bol mŕtvy, ale žije naveky. Tým istým spôsobom učeník Ježiša Krista, znovuzrodený, pozná oboje: smrť aj život. Aby sme mohli obdržať nový život v Kristovi, musíme s ním spolu zomrieť, spolu s ním byť pochovaní a spolu s ním byť aj vzkriesení. „...aby sme, ako Kristus vstal z mŕtvych slávou Otcovou, tak aj my chodili v novote života“, „Ale ak sme zomreli s Kristom, veríme, že budeme s ním aj spolu žiť“ (Rímskym 6:4+8). Bez smrti nie je žiaden nový život. Najprv musí starý človek zomrieť spolu s Kristom na kríži, a potom spolu s Ním vstať do novoty života. Vierou sa potrebujeme stotožniť so smrťou Krista na kríži a vzkriesením do nového života. Znovuzrozením sme sa stali účastnými Božej prirodzenosti, sme naplnení Svätým Duchom, ktorý v nás prebýva.

Ježiš Kristus odčiniť, ba viac než odčiniť to, čo sa v Adamovi pokazilo. Nielen odpustenie hriechov, ale aj nový život, ktorý charakterizuje okrem skutkov spravodlivosti aj nesenie ovocia Ducha. Život v Kristu je „sprevádzaný radosným posolstvom a svedectvom“ o ovocí Ducha. Toto posolstvo hlása hriešnym, obťažným ľuďom radosnú zvesť o možnosti znovuzrodenia, ktoré znamená ďaleko viac než len záchranu človeka zo záhuby. Je to dar večného života, nielen čo do „dĺžky trvania“, ale aj bohatstva a kvality.

Ovocie súvisí s duchovným rastom a kvalitou charakteru, pričom viditeľným prejavom všetkých vnútorných zmien je život uverivšieho, zmena po uverení prejavujúca sa navonok.

Pravdivosť toho, že Kristus žije v nás, a pravosť ovocia Ducha sa prejavuje spôsobom života, životným štýlom tak, ako prehlásil apoštol Pavel: „S Kristom spolu ukrižovaný som“ a ďalej: „...a žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus“ (Galatským 2:20). A následne potom jeho praktický životný štýl sa nesie v zmysle jeho vyznania: „Ale odo mňa nech je to preč, aby som sa chválil krome krížom nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého mi je svet ukrižovaný a ja svetú“ (Galatským 6:14). Tento životný štýl má byť viditeľný aj na našich životoch, nájdený aj u nás. To je cesta spaseného človeka, toto je cesta nového stvorenia v Kristovi. Duch Kristov vedie touto a nie žiadnou inou cestou.

Ten, kto spolu s Kristom zomrel na kríži, toho telo je mŕtve pre hriech. Nie je viac v tele, ak Boží Duch v ňom prebýva a žije Bohu, ak Duchom mŕtvi skutky tela (Rim 8:9-13). Duch Kristov nás posilňuje, aby sme neposlúchali hriech v jeho žiadostiach tela a vášňach (Rim 6:12; Gal 5:24) a je mocou pre náš nový plodný život nesenia ovocia Bohu. Ak žijeme Duchom, ktorého sme dostali, potom Duchom aj choďme. Choďme Duchom a nevykonáme žiadosti tela. Tí, ktorí sú vedení Duchom, nesú Jeho ovocie, ktorým je: „...láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, dobrota, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť“ (Galatským 5:22).

Mať všetkých deväť vlastností charakteru, všetkých deväť druhov ovocia Ducha, sa však u znovuzrodeného neobjavuje hneď a automaticky len preto, že sú výsledkom pôsobenia Svätého Ducha a toho, že Svätý Duch prebýva vo veriacom a pôsobí v ňom a skrze neho. Písmo nás vyzýva, aby sme žili „z moci Ducha“ (chodili Duchom) a nevykoná-

vali žiadosti tela (Gal 5:16-17). V liste Efezským (Ef 4:17-22) je tento nový spôsob života, život chodenia Duchom, daný do protikladu k starému životu. V liste Židom 12:11 je prinášanie ovocia spojené s výchovou Božieho dieťaťa. Aj výchova súvisí s kvalitou jeho nového charakteru a životom v posvätení. A rovnako aj s jeho duchovným rastom.

Konečným cieľom veriaceho v prinášaní ovocia je oslava Boha. Prinášanie ovocia je pre učeníkov dôležitá skutočnosť. V podobenstve o viniči sa sám Otec stará o to, aby učenici prinášali hojnosť, veľa ovocia, a ich ovocie aby bolo trvalé. Pod označením „hojnosť, veľa ovocia“ môžeme rozumieť „vyzretý, kvalitný charakter“, ktorý je výsledkom toho, že v nás prebýva Kristov Duch, ktorý v nás formuje, vytvára, Kristov charakter. Vlastnosti charakteru, ovocie, o ktorom sa v liste Galatským hovorí,

boli u Pána Ježiša Krista v plnosti prítomné a podľa Písma majú byť rovnako vlastné aj všetkým, ktorí v neho uverili. Nie iba jedna z vlastností (jeden druh ovocia) menovaných v Galatským 5:22-23, ale všetky a v rovnakej miere. Boh je oslávený, keď charakter Jeho dieťaťa je dokázaný vo všetkých oblastiach.

Mali by sme pamätať, že ovocie Ducha má moc. V človeku, ktorý je novým stvorením v Kristovi, ktorého charakter sa vyznačuje ovocím Ducha, je niečo podmanivé, čo priťahuje iných ku Kristovi. Nedá sa poprieť mocný vplyv charakteru človeka žiariaceho milosťou a ovocím Ducha. Taký žiari krásou, ktorú keď Iudia vidia, oslávia Otca, ktorý je v nebesiach. Potrebujeme nieť ovocie Ducha. Náš Pán Ježiš Kristus hovorí:

„Tým je oslávený môj Otec, aby ste niesli mnoho ovocia a boli mojimi učeníkmi“ (Ján 15:8).

Redakcia

O ovocí Ducha

Ale ovocím Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, dobrotá, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť; proti takým veciam nieta zákona.

Galatským 5:22-23

Písmo hovorí, že proti takým veciam, ako je *láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, dobrotá, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť* niet zákona. Asi málokto by mohol proti tomuto tvrdeniu niečo namietat. Ťažko by našiel niekto chybu na týchto vlastnostiach kresťanovho charakteru. Ten, ktorý sa vo svojom živote vyznačuje týmito vlastnosťami, ktoré, ako hovorí Písmo, sú ovocím Ducha, je na radosť a potešenie predovšetkým Bohu, iným a aj samému sebe.

Radostné je vidieť Božiu milosť a poznať, že v našom živote, službe a v prinášaní ovocia je niečo, čo nepochádza z nás samotných, ale z Ježiša Krista. V tejto súvislosti si živo spomínam na

udalosť, ktorá sa mi stala nejakú dobu po znovuzrození.

Cestoval som železnicou do vzdialenejšieho mesta. Pre zaneprázdnenosť som mal málo času naobedovať sa

v jedálni u nás na pracovisku a pretože som nechcel riskovať zmeškanie spoja, rozhodol som sa, že sa potom narýchlo, „na stojáka“, naobedujem v staničnom bufete, o ktorom som vedel, že sa tam podáva široký výber teplých jedál. Len čo som sa pustil do jedla, zrazu sa predomnou na druhej strane stojana, akoby vyrástol zo zeme, objavil človek a hneď spustil na mňa príval otázok, na ktoré vlastne ani nečakal odpoveď. Bol to výrečný muž, ale to, čo vlastne chcel, mal napísané v očiach. Bolo z nich vidieť, o čo mu v skutočnosti ide. Zračil sa z nich hlad – hlad a neskrývaná túžba po jedle. Nakoniec sa dostal aj k tejto podstate.

„Nekúpili by ste mi, prosím vás, polievku.... kapustovú s párkom a ... a jeden rožok?“

„Máte hlad?“ Opýtal som sa ho, aby som niečo aj ja povedal, hoci som veľmi dobre vedel, že je to úplne zbytočná otázka.

„Áno, ...nejedol som už ... už dlhšiu dobu...“

„Kúpim. Podte k pultu a vyberte si aj ďalšie jedlo.“

„Vy mi kúpite kompletný obed?“ Prekvapila ho moja odpoveď. A akoby sa zlakol, či to myslím naozaj vážne, či sa mu to len nezdá.

„Áno, podte a vyberte si aj ďalšie jedlo.“

„Segedínsky guláš!“ – vyhrklo z neho a išli sme k obslužnému pultu.

Keď sme potom spolu stáli oproti sebe a konzumovali jedlo, neustále mi ďakoval. A vtedy vlastne, počas jeho až prehojného ďakovania, som si uvedomil skutočnosť a pravdu o sebe samom, o Bohu, v ktorého som uveril a ku ktorému som sa obrátil.

„Nedakujte mne. Vďaka patrí Ježišovi Kristovi, v ktorého som uveril.“ A počas jedla som mu zvestoval evanjelium Ježiša Krista a stručne som mu vyrozprával svoj príbeh a svedectvo obrátenia.

„Je to Ježiš Kristus, vďaka ktorému máte dnes teplý kompletný obed.“

Bola to situácia na vynaučenie pre nás oboch. Nevieť povedať, či nie viac na moje vynaučenie. Uvedomil som si sám seba. Kto som dnes, teraz!? Predtým, ako som uveril, moje srdce bolo zatvrdené a uzavreté voči takýmto ľuďom a takýmto prosbám. Predtým, možno, ešte ako tak by som mu bol prispel na ten jeden rožok. Ale kompletný obed? To nie! Predtým.

Ovocie Ducha pozostáva z kvality charakteru, ktorý znovuzrodený má práve preto, že je novým stvorením v Kristovi. Podstata ovocie Ducha nie je v tom, čo robíme, ale v tom, kto teraz sme. Nesieme ovocie Ducha preto, lebo sme novým stvorením v Kristovi.

V pravom duchovnom ovocí je obsiahnuté a zrejme aj vedomie toho, že všetky víťazstvá nad hriechom a samým sebou sú zásluhou Božej milosti, a iba milosti. Potrebujeme vyznať na Božiu slávu, že sa v našom charaktere udiali zmeny. Z toho, že sa meníme na Kristov obraz a charakter, by sme sa mali vždy radowať a vydávať svedectvo o tejto Božej milosti pri nás. Duchovný človek nie je namyslený a pyšný sám na seba, pretože vie, že má ešte dost rezerv a priestoru, aby rástol v známosti Krista a v premene svojho charakteru. Zmeny v našom charaktere odhalí a zviditeľní skúška, ktorá prichádza neočakávane a nebadane.

Všetky vlastnosti charakteru zahrnuté v „ovocí“ by mali byť u veriaceho rovnako prítomné. Ani o jednej vlastnosti sa nedá povedať, že je dôležitejšia viac ako iná. Všetky tvoria jeden celok a mali by byť spoločne aj prítomné.

V ničom inom nie je pôvodný Boží obraz tak výrazne a nádherne zjavený, ako v schopnosti milovať, teda *v láske*. Ona je prirodzenou vlastnosťou človeka, lebo Boh stvoril človeka na svoj obraz a Boh je láska. Pádom človeka nebola v ľudskej prirodzenosti láska vyslovene úplne zničená a anulovaná. Svet pozná lásku v rôznej forme. Vie milovať, ale rovnako v rôznom stupni ju znehodnocuje a zatláča. Stretávame ľudí, ktorí síce neuverili v Krista, no milujú iných prirodzenou láskou a to dosť výrazne a vedia sa aj obetovať, vedia priniesť veľké obeť pre iných. Aj neveriaci ľudia vedia byť jemní, nežní a láskaví. Lásku by sme si však nikdy nemali zamieňať za sentimentalitu.

Prirodzená láska a to aj u kresťanov, ktorá nie je ovocím Ducha, je viac-menej ľudský cit, ktorým sa prejavuje prirodzená náklonnosť k iným, bez zámeru osláviť Boha. Božia láska, ktorá je v nás vyliata skrze Jeho Ducha, je láska Otca, ktorý aj karhá a napráva, aby toto potom prinieslo trvale dobré výsledky v živote posvätenia.

Láska, ktorá je ovocím Ducha, umožňuje a vedie milovať aj nepriateľov, dobrorečiť tým, ktorí nás preklínajú, činiť dobre tým, ktorí nás nenávidia a modliť sa za tých, ktorí nás prenasledujú. To je viac než ľudský cit a milovanie tých, ktorí milujú nás. Máme preukazovať lásku, ktorá je „ovocím Ducha“, ktorá je prejavom Božej milosti pri znovu-

zrodenom a spočíva v naplnení Svätým Duchom. Takáto láska vyjadruje aj to, že sme naozaj deťmi nášho Otca, ktorý je v nebesiach.

Vo svete sme obklopení aj ľuďmi, ktorí nie sú našimi nepriateľmi. Neublížili nám a vedome by to ani neurobili a predsa ich okolie nemiluje. Jednoducho ich ostatní nemajú radi. Nie sú milovaní. Vedome a inštinktívne sa vyhýbame tým, ktorí sú nám nesympatictí. Bez ohľadu na sympatie, Božie dieťa (veriaci) má prejavovať v určitej miere lásku k ľuďom zo sveta. Mali by sme dbať na to, aby sme nepremeškali príležitosť prejaviť im lásku, ktorá je ovocím Ducha. Prejavovať im lásku praktickými činmi, lásku v praxi, v konkrétnych životných situáciách.

Láska k nemilovaným je silným svedectvom pre tých, ktorých svet odmieta a odvrhol ich. V takejto láske veriaci je schopný vstúpiť do prostredia zamrežovaných okien a dverí, milovať a slúžiť tým, ktorí sú tam umiestnení. Nepotrebujeme ísť ani do zahraničia. Nemilovaných je dosť aj u nás doma.

Moc tohto ovocia je veľmi osobná. Takáto láska mení povahu a charakter toho, koho miluje. Je dosť svedectiev obrátených, ktorí hovoria, že prišli k viere v Krista práve skrze to, že videli lásku a boli zahrnutí láskou práve tými, ktorí im zvestovali evanjelium Ježiša Krista.

Podobne ako s láskou je to aj s *radostou*. Existuje aj prirodzená radosť, ktorá nemusí byť ovocím Ducha. Existuje prirodzená radosť z krásy, prírody, umenia, priateľstva, z tvorby a pracovných výsledkov, radosť z jedla a toho, čo nazývame užívaním si života, a pod. Ale aj túto vlastnosť nachádzame u neveriacich.

Môžeme byť spokojní a radovať sa z rôznych vecí. Pominuteľnosť je však spoločným znakom každého druhu prirodzenej radosti. Z krásy sa nedokážeme radovať trvale. Krása nám pomaly zovšednie a stáva sa samozrejmosťou, ako aj iné zdroje prirodzenej radosti. Aj radosť z dobrého zdravia je prejav prirodzenej radosti – na ktorej nie je nič zlé, no nie je ovocím Ducha. Ale nič nás tak nenaplní ako radosť, ktorá je ovocím Ducha, a ktorá je odlišná od prirodzenej radosti.

Hovorili sme už o tom, že duchovné ovocie, o ktorom je teraz reč, pochádza z nového, Kristovho života, ktorý skrze Ducha prebýva v znovuzrozenom. Tak aj radosť veriaceho je zakotvená v Kristovi, v Kristovej radosti, ako zdroji večného života.

Radosť nášho Pána Ježiša Krista vychádzala z konania Otcovej vôle a diela, ktoré mu On pripravil. V Evanjeliu podľa Jána v 15 kapitole je v podobenstvách opísaná radosť z hľadania, nájdenia a záchranu stratených. S týmto cieľom Otec poslal Syna na túto zem. Jeho radosť z hľadania a nachádzania stratených by mala byť nájdená aj v našom živote. Radosť pri šírení evanjelia, radosť z asistencie Svätému Duchu pri záchrane stratených, je trvalá radosť z Boha. Radovať sa z milosti Božej, ktorú Boh zjavuje pri nás osobne a aj pri zvestovaní evanjelia iným. Radosť z odpustenia hriechov a zmierenia s Bohom sa nedá skryť. Poznáme to u seba, vidíme to u iných a vždy je to rovnaké: Radosťou vysvietená, vyžiarená tvár novozrodeneho človeka, ktorý sa stal novým stvorením v Kristovi.

Keď sa sedemdesiat učeníkov vrátilo z misie, na ktorú ich Pán poslal, Ježiš

zaplesal v duchu. Zaradoval sa z vlastností Boha, svojho Otca. Nie iba preto, čo Otec urobil skrze sedemdesiatich, ale kvôli tomu, akým Otec je (Lk 10:21). Kristova radosť má byť aj naša radosť. Plná radosť Božích detí je v Otcovi, v Bohu, v jeho vlastnostiach, kým On je. Radosť, ktorá je ovocím Ducha, je najvýraznejšia a najzrejmějšía v ťažkých životných situáciách.

Mnohí radostní ľudia, keď si ich pozornejšie všimame, pôsobia síce radostne, ale chýba im vnútorný pokoj. Človek potrebuje vnútorný pokoj. Skutočný vnútorný trvalý pokoj je však založený na Bohu a v Bohu. Je založený na skale vekov tak, ako píše prorok Izaiáš: „Človeka, ktorého myseľ je opretá na teba, Bože, zachováš v pokoji, áno, v pokoji, lebo sa nadeje na teba“ (Izaiáš 26:3).

Človek žijúci bez Boha, aj keď nespácha nejaký závažný trestný čin, nemá vo svojom vnútri pokoj a tento vnútorný pokoj nenachádza trvale v ničom a nijakým spôsobom, lebo „bezbožní nemajú pokoja, hovorí môj Boh“ píše prorok Izaiáš (Izaiáš 57:21). Je to tým, že sú vo svojej podstate vzbúrenci voči Bohu a ich svedomie je znečistené vinou a hriechom. Žijú život, ktorý nie je v súlade s Božou vôľou.

Skutočný pokoj duše prichádza skrze zmierenie s Bohom a odpustenie hriechov, skrze vieru v Ježiša Krista, v jeho obeť a preliatu krv na golgotskom kríži. Vnútorný pokoj človeka prichádza ako utíšenie svedomia po odpustení hriechov. Tento pokoj, ktorý plynie z uverenia v Ježiša Krista, je práca Svätého Ducha, je jeho ovocím. Je to pokoj Ducha. On nás vedie ku Kristovi a dáva nám vnútorné svedectvo a uistenie, že

sme prijatí, milovaní, a že sme sa stali Božími deťmi. Tento skutočný vnútorný pokoj prameniaca zo zmierenia s Bohom a z viery v Krista poznajú všetci znovuzrodení.

Pokoj Ducha znamená viac než len mať pokoj s Bohom skrze zmierenie. Znamená to vlastniť tento Boží pokoj. Je to pokoj, ktorý pochádza z Krista prebývajúceho v nás: „...svoj pokoj vám dávam; nie tak, ako dáva svet, ja vám dávam“ (Ján 14:27) – hovorí Pán. Veriaci, ktorý má tento Kristov pokoj v sebe, ho môže aj šíriť vo svojom okolí – a tým môže sám byť zdrojom skutočného pokoja.

Zhovievavosť ako ovocie Ducha je niekedy alebo niekde, prekladaná ako *trpezlivosť*. Či toto ovocie nazveme zhovievavosť alebo trpezlivosť, nie je až tak podstatné, ale podstatné je, že je to vždy výborná vlastnosť charakteru veriaceho. Táto vlastnosť rastie, formuje a upevňuje sa cez rôzne životné situácie a skúšky. Svätý Duch produkuje vo veriacom zhovievavosť (alebo trpezlivosť) jednoducho tak, že nám dáva silu niesť niečo, najčastejšie niekoho, a my si zreteľne uvedomujeme, že to nie je z nás. Zhovievavosť nemôže byť získaná inak. U tých, čo nemusia nič znášať alebo znieť, ktorých trpezlivosť nie je vyskúšaná, a ktorí neznášajú ťažkosti statočne, ešte sa neprejavuje ovocie Ducha. Duchovná zrelosť, ovocie, tieto vlastnosti charakteru sú formované a pretavované v stresových, neočakávaných a problémových situáciách. Ale aj v prirodzených každodenných situáciách sú momenty, v ktorých sa prejavuje prítomnosť alebo neprítomnosť pravého duchovného ovocia zhovievavosti. Alebo aj to, či charakter veriaceho, v tej ktorej

vlastnosti už „dozrel“. Toto ovocie je obzvlášť potrebné u služobníkov, ktorí stoja v službe vyučovania.

Jednou z vlastností nášho Boha je aj zhovievavosť: „...Hospodin..., dlho zhovievajúci...“ (Exodus 34:6) a tiež: „Neodkladá Pán..., ale zhovieva...“ (2. Petrov 3:9). Preto tí, ktorí sú v Kristovi, zhovievavosť určite dosiahnu. Musia mať však ochotu prejsť „škoolou trpezlivosti“. Nadobúdanie zhovievavosti, trpezlivosti, môže byť u niekoho pomalé a spojené s ťažkosťami.

Pred niekoľkými dňami ma navštívil jeden milý brat. Pri rozhovore na terase nad šálkou teplého čaju sme sa dostali aj k našim rodinám. Pýtal som sa, ako sa darí jeho manželke. Porozprával mi, okrem iného, krátky príbeh, ktorý sa odohral na jej pracovisku.

„Bolo pre mňa veľmi zaujímavé počúvať, keď mi manželka rozprávala o situácii, ktorá sa jej stala na pracovisku. Prihovorila sa jej jedna spolupracovníčka s tým, že jej povedala: ‚Dobre vyzeráš. Vyžaruje z teba pokoj a radosť. Vidno na tebe, že sa máš dobre, že máš dobrý život. Čím to je?‘

Moja manželka jej na to dala, pre mňa, veľmi oslovujúcu odpoveď:

„Je to tým, lebo viem, že ma Boh miluje. To je kľúčom k tomu, že som taká, akú ma vidíš. Už si počula, že ťa Boh miluje, ale ty si to ešte neprijala za svoje. Prajem ti, aby si sa vydala touto cestou a spoznala, ako ťa Boh miluje a zverila mu svoj život.“

Moja manželka podáva evanjelium úplne inak ako ja. Hovorí tým, ktorí sú okolo nej, o tom, aký je Boh dobrý, milostivý a milosrdný. Dokáže rozprávať o kráse vzťahu s Bohom, o tom, ako

nás Boh miluje. Je trpezlivá. Zatiaľ čo ja som v tomto smere bol viac násilnejší. Po krátkom odovzdaní posolstva evanjelia som rýchlo prešiel k tomu, že ak sa človek neobráti k Bohu, čo ho potom čaká. Myslím, že som tým ľuďmi viac odplašil ako pritiahol. Som voči ľuďom málo trpezlivý a zhovievavý, lebo vlastne vidím, kam smeruje a kde končí ich životná cesta – a z toho asi pramení moja netrpezlivosť. Musím sa učiť byť zhovievavý a trpezlivý a netlačiť ľudí hneď do súdu.“

Často počujeme o niekom, že je „dobrý človek“. U mnohých z nich však vidíme, že „by mohli byť ešte lepší, keby boli naplnení Svätým Duchom“. Po svojom obrátení som aj ja počul medzi bratmi také vyjadrenie o niektorých neveriacich, že: „to je dobrý človek a ten by bol dobrým vzorom pre iných, príkladom, keby sa obrátil k Bohu, keby uveril“. Rozprávať sa s dobrými ľuďmi je potešením. Ich dobrotu, ako podstatu ich osobnosti, cítiť vo všetkom, čo robia a hovoria. Keď tu hovoríme o *dobrote* ako o ovocí Ducha, tak máme na mysli vlastnosti charakteru spaseného človeka, človeka veriaceho a naplneného Svätým Duchom. Niekedy je toto ovocie opisované ako *vládňosť*.

Boh je dobrý a je zdrojom všetkej dobroty. Tí, ktorí sú naplnení Jeho Duchom, prejavujú dobrotu svojho nebeského Otca. Keď sme ochutnali a uvideli pri sebe Božiu dobrotu, dokážeme uvidieť aj dobrotu ľudí, ktorí sú posvätení Božím Duchom. Dokážeme uvidieť a rozlíšiť prirodzenú dobrotu od dobroty, ktorá je ovocím Ducha. S prirodzenou dobrotou nespasených je to vždy rovnaké, ako aj s inými prirodze-

nými vlastnosťami človeka. Aj prirodzená dobrotá je charakterizovaná tým, že nenachádzame v nej ten základný prvok ovocia Ducha, ktorým je predovšetkým cieľ osláviť Boha.

Dobrotivosť ako ovocie je vlastne vlastnosť „dobroty“, je prejavovanie sa *dobroty* ako ovocia Ducha a vlastnosti charakteru v praxi. Dobrý človek, dobrotá, túto svoju vlastnosť prejavuje svojimi skutkami, skutkami *dobrotivosti*, *dobrotivosťou*. *Dobrotivosť* je *dobrota* v činnosti, v akcii. Je to v zmysle Mt 7:11 „...o čo skôr dá váš Otec, ktorý je v nebesiach, dobré veci...“. Boh je dobrý, preto dáva dobré veci. Boh je dobrý a prejavom tejto Jeho podstaty, ktorú môžeme vnímať, prežívať, „ochutnať“, je Jeho *dobrotivosť*.

Ovocie pomenované slovom *vernosť* je niekedy chápané v zmysle viera, no ide skôr o takú vlastnosť, akou je *spoľahlivosť*, *dôveryhodnosť*. Viera je darom Ducha. Viera patrí medzi dary, nie medzi ovocie Ducha (1. Kor 12:9; Ef 2:8). Keď je v Rímskym 3:3 napísané: „...Či azda ich nevera zmarí *vernosť* Božiu?“ Písmo poukazuje na absolútnu spoľahlivosť, dôveryhodnosť Božieho charakteru (*vernosť* Božiu).

Vernosť je základnou kvalitou vzťahov bez ohľadu na to, či sa jedná o vzťahy vo svete alebo v cirkevnom spoločenstve, v tele Kristovom. Inými slovami povedané: každé spoločenstvo, ktoré má dobre a stabilne fungovať, musí byť založené na vernosti. Ľudia musia byť verní svojmu slovu, svojim sľubom a dohodám, ktoré dali a ktoré uzavreli. Neverný človek asi nenájde pravý pokoj. Jeho svedomie mu pripomína porušenie sľubu, dohody, daného

slova. Aj stabilita rodiny je založená na vernosti a naplnení manželského sľubu.

Pán od svojich služobníkov požaduje a očakáva vernosť. Vernosť, ale rovnako aj nevernosť, nedodržanie slova, veľmi dobre poznajú služobníci, ktorí sú postavení do čela nejakých skupiniek alebo tímov. Nevernosť v dodržaní slova častokrát sťažuje zdravý život v spoločnosti. Vernosť sa má prejavovať aj v drobných pozemských každodenných veciach a situáciách. Iba ten, ako hovorí Písmo, kto je verný v malých veciach, dokáže byť verný aj vo veľkých.

Vernosť nie je prirodzenou vlastnosťou človeka. Prevrátenosť ľudskej prirodzenosti robí človeka prirodzene nespoľahlivým, neverným. Ak sa má z neverného človeka stať človek novej kvality a charakteru, musí „byť v Kristu“, zostávať v Kristu a chodiť Duchom. Cesta je známa – je to cesta uverenia v Ježiša Krista.

Krotkosť alebo *tichosť* ako vlastnosť krotkých alebo tichých môže byť aj v zdravých zboroch dost vzácnou vlastnosťou. Krotký a tichý duch je vzácny pred Bohom (1. Pt 3:4). O Mojžišovi vieme, že Boh o ňom prehlásil, že bol najpokornejším, najkrotkejším človekom, ktorí boli na celej tvári zeme. Táto vlastnosť charakteru nového stvorenia v Kristu je v zreteľnom protiklade k ľuďom zo sveta, ktorých charakterizuje vzbura, nepodriadenosť, rebélia voči všetkému a každému.

Keď zvestujeme evanjelium, mali by sme hovoriť mierne, skromne, „s krotkou tichosťou a bážňou“ (1. Pt 3:15). Aj v tomto musíme rásť a prechádzať skúškami skrze životné situácie. Vyhrať diskusiu s niekým pri zvestovaní evanjelia ešte

nemusí znamenať, že sme ho získali pre Krista. Ale aj nespasení ľudia dokážu vnímať nášho znovuzrodeného ducha v nás, aj keď sa nám priam nepodarí ich intelektuálne presvedčiť. Krotkosť veriaceho upozorňuje na neho ako na toho, kto je naplnený Kristovým Duchom.

Krotkí, pokorní, sa nechajú viesť a vyučovať. Majú zaslúbenie, že budú vedení a vyučovaní Bohom: „*Činí to, aby pokorní chodili v súde, a vyučuje pokorných svojej ceste*“ (Žalm 25:9).

Sila veriaceho, ktorá mu umožňuje ovládať seba, svojho vnútorného človeka, pramení z jeho nového charakteru, ktorý získal skrze Ducha a prebývania v Kristu. V ovoci je označená ako *zdržanlivosť* alebo aj ako *sebaovládanie*.

Vnútorná sila človeka sa prejavuje v jeho vonkajších postojoch a činoch. Prejavuje sa v telesnej oblasti sebaovládania a odolávania žiadostiam. Máme mať pod kontrolou svoje reakcie a pohútky na vplyvy okolia a prostredia. Všeobecne vieme, že máme mať kontrolu nad telesnými žiadostami, ale aj nad takými, ako píše Jakub: mať pod kontrolou svoj jazyk a držať ho na uzde a mať moc pojať na uzdu i celé svoje telo. Jazyk, tento malý úd, by sme mali používať tak, aby bol na požehnanie iným a nie inak.

Telo, ale aj duša, majú byť služobníkmi ducha človeka, byť podriadené duchu, byť pod jeho vládou. Vo večnosti sebadisciplinovanými budeme, ale je veľmi cenné, keď veriaci takým už je aj v tomto časnom živote.

Náš citový život potrebuje sebaovládanie. Mnohí sú citovo nestabilní na rôznych spôsoboch. Keď sa nám city vymknú spod kontroly, platíme za to často vy-

sokú cenu. Citová stabilita je známkou nového ducha.

Zdržanlivosť alebo sebaovládanie, je v mnohom dobrým nielen pre nás,

ale predovšetkým aj pre naše okolie a posolstvo evanjelia. Potrebujeme aj v tomto rásť a prinášať hojné ovocie.

Pán Ježiš Kristus hovorí svojim:

„Zostaňte vo mne a ja vo vás; ako letorast nemôže niesť ovocie sám od seba, keby nezostal na viniči, tak ani vy, keby ste nezostali vo mne. Ja som vinič, vy ste letorasty. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten nesie mnoho ovocia, lebo bezo mňa nemôžete nič robiť.“

Ján 15:4-5

„Tým je oslávený môj Otec, aby ste niesli mnoho ovocia a boli mojimi učeníkmi.“

Ján 15:8

Drahoslav Vajda

Ako Kristus naplnia starozmluvné písma

Nedomnievajte sa, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov: neprišiel som zrušiť, ale naplniť.

Matúš 5:17

Tu, vo verši 17, slová „zákon alebo proroci“ odkazujú na Starú zmluvu. Pán Ježiš hovorí, že neprišiel zrušiť to, čo učí Stará zmluva, neprišiel zrušiť Božie prikázania. Starou zmluvou sa tu myslí obsah 39 kánonických kníh, ktoré sa nachádzajú v Biblii od Genezis po Malachiáša. Nehovoríme o zmluvách ako o dohodách – myslíme tým jednoducho knihy Biblického kánonu. V tomto článku sa upriamime na posledné slovo tohto verša a tým je slovo: *naplniť*. Pýtame sa, čo v kontexte veršov Matúš 5:17-48 toto slovo znamená. Chceme vedieť, v akom slova zmysle Ježiš Kristus, Boží Syn, naplnil starozmluvné písma, keď prišiel v ľudskom tele na túto zem. Chceme ukázať, ako Stará zmluva ukazuje na Krista – pochopiť, uchopiť a vziať si z toho úžitok. Je niekoľko spôsobov, ako Ježiš Kristus naplnia starozmluvné písma.

Prvý spôsob naplnenia

Pán Ježiš Kristus naplnia písma ako ten, ktorý mal prísť, a ktorý bol predpovedaný zákonom i prorokmi i žalmami, teda celým starozmluvným kánonom. Keď čítame Evanjelium podľa Matúša, tak nám nemôže uniknúť, že v prvých troch kapitolách sa často objavujú výrazy: „naplniť“, „sa naplnilo“, „aby sa naplnilo to, čo bolo povedané skrze proroka“, „ako je napísané skrze proroka“ (1:22; 2:5+15+17+23; 3:3+15), a pod.

V Evanjeliu podľa Matúša neustále čítame odkazy na to, že Ježiš Kristus čokoľvek v živote od svojho narodenia robí, kdekoľvek jeho noha vkročí, naplnia to, čo predpovedali starozmluvné písma. Matúš tým chce ukázať, že Ježiš z Nazareta je Kristus (Mesiáš) predpovedaný Písmom. Na konci tohto evanjelia vidíme opäť ako Ježiš Kristus naplnia, čo písma o ňom predpovedali. Matúš opäť používa slovo „naplniť“: „ako syn človeka ide, ako je o ňom napísané“

(26:24); „ako sa pohoršia učeníci, ako je napísané“ (26:31); ako si Pán nezavolá légiu anjelov „akoby sa potom naplnili písma, že tak musí byť?“ (26:54); ako všetci učeníci od neho utečú; ako je zajatý, aby sa toto všetko stalo, aby sa naplnili písma prorokov (26:56); ako ho Judáš zradí a ako bolo naplnené to, čo bolo povedané cez proroka Jeremiáša o hrnciarovom poli (Mt 27:9-10).

Pri kríži sa aj v tých najmenších detailoch naplňajú písma, keď je z Pána zvrátený odev a o Jeho rúcho je hodený los. Matúš pripomína: toto hovorili písma, nečudujte sa, že sa to stalo. Tým chceme povedať, že Ježiš Kristus naplňa prorocké písma nie v nejakých všeobecných rysoch, ale proroctvá naplňa detailne, naplňa ich časovo a miestne. Jeho noha vstupuje na to miesto, kde sa má nachádzať v určenom čase. Naplňa proroctvá v historickom kontexte, keďže Boh poslal svojho Syna v plnosti času (Gal 4:4). Ježiš Kristus sa narodí presne v čase, kedy vládne bezbožný vládca Herodes, ktorý svojím počínaním zabezpečí, že sa dostane do Egypta, aby sa pri jeho návrate naplnilo: „z Egypta som povolal svojho syna“. Po ňom bude vládnuť jeho druhý bezbožný syn. Preto sa bude Jozef báť vrátiť do Judska a anjel ho usmerní do Nazareta a naplňajú sa písma, že sa bude volať nazarejský. Od svojho narodenia až po smrť naplňa do najmenších detailov písma v historickom kontexte.

Druhý spôsob naplnenia

Bezpochyby ich naplňa tak, že v ňom dochádzajú plnosti mená, ktoré sú mu v písmach dané. Keď sa pozeráme do histórie ľudstva, vidíme, že vo chvíli,

keď ľudia padnú do hriechu, Boh dáva sľub príchodu semena zo ženy. *Semeno zo ženy* je meno, ktoré celou históriou bude poukazovať na Pána Ježiša Krista. On je ten potomok, semeno zo ženy, ktorý rozmliaždi hlavu hadovi. On je ten, ktorý nás vytrhne z našich hriechov. Semeno zo ženy je to meno, ktoré sme mali prisľúbené ako jediná nádej po páde.

Jakob v Starej zmluve ho volá Šílo – ten, ktorý prinesie pokoj. Mojžiš ho nazýva prorok: „*Hospodin, tvoj Boh, vzbudí ti proroka, ako som ja, z tvojho prostredia, spomedzi tvojich bratov; toho poslúchajte*“ (5. M 18:15). Tu pod prorokom Mojžiš má na mysli muža, v ktorom bude plnosť proroctva, ktorý bude prorokom ďaleko vyšším než je on sám. Jeho meno v Jeremiášovi 33:16 „*a toto je meno, ktorým ho budú volať: Hospodin naša spravodivosť*“.

V starozmluvných písmach sú uvedené ďalšie jeho mená: predivný Radca, Knieža pokoja. V Danielovi: Syn človeka. Od Dávida sa hovorí: Syn Dávidov – a toto Jeho pomenovanie nachádzame aj v Novej zmluve.

Keď sa Márii zjavuje anjel, hovorí jej: „dáš mu meno Ježiš“. Prečo meno Ježiš? „Lebo on vyslobodí svoj ľud z ich hriechov“. Meno Ježiš znamená: Hospodin je spása. V našom Pánovi sa v mene Ježiš naplnilo to, čo toto meno vyjadruje. U neho toto meno znamená, že On je Spasiteľ. On má meno nad každé meno, meno, ktoré bolo dané, aby sa pred ním sklonilo každé koleno. Meno, v ktoré keď ktokoľvek bude veriť, bude spasený – hovoria Skutky apoštolov (Sk 4:12). Bez príchodu Ježiša Krista všetky mená v starozmluvných písmach, ktoré sa týkali Spasiteľa, by ostali prázdne a bez naplnenia.

Tretí spôsob naplnenia

Náš Pán naplnia starozmluvné písma v zmysle plného zjavenia Boha. Boha nikto nikdy nevidel, je napísané, ale jednorodený Boží Syn nám ho známym učinil (Ján 1:18).

Všetko biblické zjavenie má rovnakú autoritu, ale existuje rozdiel medzi Starou a Novou zmluvou v spôsobe zjavenia Boha. Hoci proroci prorokovali, Mojžiš dal zákon a hoci zákon bol písaný Božím prstom, hoci boli anjelské zjavenia, predsa to, na čo poukazujú starozmluvné písma, je zjavenie Krista v tele. Prorok svoju reč začínal slovami: „Takto hovorí Hospodin“. Prorok hovoril: „Nehovorím to, čo ja chcem, ale iba to, čo Boh položil do mojich úst“. Ježiš Kristus nehovoril: Takto hovorí Hospodin, ale: „Ja hovorím“. Hovoril vo svojej autorite. Prečo? Pretože on je Boh v tele, ako uvádza Evanjelium podľa Jána v prvej kapitole: „A on, to Slovo sa stalo telom a stánilo medzi nami“ (Ján 1:14). Boh sa stal telom, zobral na seba ľudské telo (ľudský stan) a všetko, čo hovoril On, hovoril sám Boh. Preto učeníci žasnú: „Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme videli svojimi očami, na čo sme sa dívali, a čoho sa naše ruky dotýkali, o slove života – a ten život sa zjavil, a videli sme a svedčíme a zvestujeme vám ten večný život, ktorý bol u Otca a zjavil sa nám“ (1. Jánov 1:1-2). Toto je o Ježišovi Kristovi, ktorý naplnia písma ako zjavenie Boha.

To najintímnejšie a najosobnejšie zjavenie Boha, aké existuje, je v Božom Synovi, Ježišovi Kristovi: „Kým za dávna mnoho ráz a mnohým spôsobom hovorieval Boh otcom v prorokoch, za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi“ (Židom

1:1). Všetci, ktorí k nemu prichádzajú, spoznávajú Jeho blízkosť. Spoznávajú, že nekonečný Boh v celej svojej sile a sláve prichádza medzi nás a stáva sa nám osobným a blízkym.

Štvrtý spôsob naplnenia

Ježiš Kristus bezpochyby naplnia starozmluvné písma v zmysle naplňovania typologického odkazu obetí. Stará zmluva od samého začiatku učí o obetiach. Za hriech musí byť vyliala krv. Na oltár musí byť prinesená obeť pre dosiahnutie zmierenia. Túto lekciu nás Boh učí od začiatku dejín po páde človeka do hriechu. Pravdaže viac ju rozšíri, keď prídu Mojžišove zákony na Sinai. Tieto, a ani iné obete zvierat, však nikoho nemôžu priviesť do neba. List Židom hovorí, že krv baranov a kozlov nemohla zmyť hriech. Potrebovali sme baránka Božieho, ktorý sníma hriech sveta (Ján 1:29). „Lebo nie je možné, aby krv býkov a kozlov odňala hriechy. Preto vchádzajúc do sveta hovorí: Obeti a posvätného daru si nechcel, ale si mi ustrojil telo“ (Židom 10:4-5). Načo uspôbil telo? Na to, aby sa stal jedným z nás a za nás sa obetoval raz a navždy – teda dostatočne. Za nás musel zomrieť niekto, kto mal rovnakú ľudskú prirodzenosť ako my. Kto dokázal zniesť pálavu Božieho hnevu, ktorú my nedokážeme zniesť. Musel za nás zomrieť niekto, kto by to urobil ochotne, bol bez hriechu a bol k tomu povolaný Bohom. Jedinou vhodnou bytosťou je Ježiš Kristus. Jeho príchodom všetky starozmluvné obete, kolkokoľvek ich je a všetky s tým súvisiace lekcie, ktoré nás učia o spasení, dochádzajú k reálnemu naplneniu.

Kristus prišiel a zomrel na kríži, Jeho krv bola vyliala, prístup k Bohu bol tým

otvorený a nebo je pre hriešnika, ktorý na neho spolieha, zaručené.

Piaty spôsob naplnenia

V Ježišovi Kristovi sa naplňajú aj typologické udalosti. Tie boli Bohom naplánované, aby svojím charakterom ukázali na Krista. V Raji bol strom života. Na púšti manna, ktorá padá z neba a sýti ľudské životy. Na púšti bol bronzový had, ktorý je vztýčený a tí, ktorí na neho pozerú, sú uzdravení. Je tam stánok zhromaždenia a ďalšie symboly. Pýtame sa: Ako je všetko toto naplnené v Kristovi? Tieto symboly ukazujú niečo z toho, kto Kristus je a čo pre nás reálne urobil a robí. On je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba a sýti naše duše. Bez neho stará zmluva a putovanie po púšti by bol len historický príbeh nesúvisiaci s nami.

Vnímame, že naše duše potrebujú niekoho, lebo sa cítime osamotení. Nemáme spoločenstvo s tým, ktorý nás stvoril. Ježiš Kristus prišiel a hovorí: Ja som chlieb, ktorý zostupuje z neba. Tí, čo sú hladní, poznajú nasýtenie týmto chlebom. Všetky starozmluvné symboly upriamujú pohľad na Spasiteľa Ježiša Krista a sú naplnené v ňom.

Šiesty spôsob naplnenia

Kristus naplňa starozmluvné písma aj cez typologické postavy. Tieto starozmluvné postavy v svojom konaní, v svojom postavení, v svojom životnom príbehu či špecifických skúsenostiach poukazujú na osobu Krista a Jeho dielo. Tiež nás upriamujú na to, ako potrebujeme Krista.

Jednou z týchto postáv je kráľ Dávid. Mnohí očakávali a spoliehali sa na to, že Dávidovo kráľovstvo sa obnoví, rozšíri sa a bude to kráľovstvo pokoja. V Žalme 89

čítame, že to tak nie je. Potrebujeme niekoho lepšieho, ako kráľa Dávida. Potrebujeme niekoho iného, ako bol Adam. Potrebujeme niekoho múdrejšieho, ako bol Šalamún, aby nad nami vládol.

Nová zmluva opisuje Ježiša Krista ako druhého Adama a ukazuje, že všetci ľudia sme potomkami Adama. Adam nás reprezentoval a padol. Keď on padol, padli sme aj my všetci v ňom (list Rímskym piata kapitola). Preto potrebujeme niekoho, kto nás bude reprezentovať a kto dodrží zákon za nás. Toho, kto sa postaví ako naša hlava, náš reprezentant a my budeme v ňom a zjednotení s ním a budeme mať všetky požehnania, ktoré sú v ňom zasľúbené. Vidíme, ako Adam poukazuje na Krista.

Potrebujeme väčšieho proroka ako bol Mojžiš. Potrebujeme niekoho väčšieho ako Jozua. Potrebujeme muža, ktorý vovedie svoj ľud do večného pokoja, do kráľovstva. List Židom v spojitosti s kňazstvom hovorí oveľa viac a karhá mnohých, že im tieto pravdy unikli (Židom 5:10).

Siedmy spôsob naplnenia

Pán Ježiš Kristus naplňa Písmo tak, že naplňa očakávania starozmluvných veriacich, že ich hriechy budú spravodlivo Božím činom vysporiadané, keď ich vyhlásil vierou za spravodlivých. *„Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej ospravedlňovaní súc darmo jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi, ktorého preduložil Boh za obeť zmierenia skrze vieru v jeho krvi na ukázanie svojej spravodlivosti pre pustenie stranou predošle sa udialych hriechov do času obeti Kristovej v znášaní Božom, aby ukázal svoju spravodlivosť v terajšom*

čas, aby bol spravodlivý a ospravedlňujúci toho, kto je z viery Ježišovej“ (Rímskym 3:23-25).

Pokiaľ neprišiel Kristus, mohlo by sa zdať, že Boh starozmluvným veriacim ich hriechy prehliadal, nepočítal. No ich hriech tiež musí byť potrestaný, inak by to bol veľký problém preto, že Boh nemôže prehliadnúť žiaden hriech a ani ho neprehliada. V Starej zmluve preto musí byť očakávanie toho, čo Boh v prospech veriaceho urobí v budúcnosti, aby základ (dôvod), prečo mu Boh odpustil, pevne stál. Je tam silné očakávanie, že v budúcnosti príde niekto, kto tie hriechy vezme reálne na seba, a preto ich Boh „prehliadal – nepočítal“ (krv kozlov a býkov hriechy neodstránila, len ich prikrýla; Židom 10:1-4, najmä verš 4). Preto je v liste Rímskym 3:25 napísané, že Boh ukázal svoju spravodlivosť aj pre hriechy starozmluvných veriacich, ktorí pozerali cez sľuby dopredu vierou tak, ako novozmluvní veriaci teraz pozerajú vierou späť dozadu. Ukázal svoju spravodlivosť v Kristovi aj pre starozmluvných veriacich. Bez tohto by nádej (a sľuby), ktoré Boh dal starozmluvným veriacim v Spasiteľa, nikdy nebola naplnená.

Pripomenieme si Annu, ktorá bola v Jeruzaleme, v chráme, a hovorila o Ježišovi všetkým, ktorí očakávali vykúpenie Izraelovo v Jeruzaleme (Lukáš 2:38). Boli ľudia, ktorí mali reálnu spasiteľnú vieru uprostred izraelského národa. Na ceste do Emaus učeníci hovorili: „A my sme sa nadejali, že on je ten, ktorý ide vykúpiť Izraela“ (Lukáš 24:21). Takáto bola skutočná nádej, ktorú starozmluvní veriaci mali.

Inými slovami: V Starej zmluve vidíme, že nádej starozmluvných veriacich

a rovnako aj naša nádej dnes, nemôže byť nijako inak uspokojená a naplnená ako len v Kristovi, ktorý prišiel a vykonal platbu za hriech. Nijako inak nevyriešime otázku našich hriechov a nikto a nič iné nám nemôže pomôcť – jedine Ježiš Kristus. Kristus naplnil očakávania starozmluvných veriacich. Nesklamal ich a nesklame ani nás, keď mu budeme dôverovať.

Ľsmy spôsob naplnenia

Ježiš Kristus naplní starozmluvné písma ďalej tak, že všetky sľuby sa v ňom naplňajú a uskutočňujú. „Ale verný je Boh, že naše slovo, vám hovorené, nebolo áno a nie. Lebo Syn Boží, Ježiš Kristus, ktorý bol skrze nás medzi vami kázaný, skrze mňa a Silvána a Timotea, nebol áno a nie, ale bolo áno a v ňom. Lebo všetky zaslúbenia Božie, koľko ich je, sú v ňom áno a preto aj skrze neho amen, Bohu na slávu skrze nás“ (2. Korintským 1:18-20).

„Ale verný je Boh, že naše slovo vám hovorené nebolo áno aj nie.“ Keď apoštol Pavel píše Korintanom, tak píše do situácie, kedy zo slov o Ježišovi Kristovi sa stáva aj áno aj nie. Dnes to poznáme ako zahmlievané kresťanstvo, keď nikdy nič nie je jasné, keď všetko je postavené do polohy: možno to tak je, možno to tak nie je; možno áno, možno nie. Možno to Kristus pre teba urobí, možno nie. Možno ťa zachráni, možno – také maličké možno. Apoštol Pavol však píše: *ale verný je Boh, že naše slovo hovorené vám nebolo áno a nie.* Naše slovo, keď sme vám zvestovali evanjelium, nebolo áno a nie. Bola to jasná a nezriedená zvesť. Prečo mohol apoštol Pavol takto povedať? Preto, lebo syn Boží, Ježiš Kristus, nebol *áno a nie*, ale bolo *áno* v ňom.

Všetky sluby sú v Ňom amen – áno. Všetky sluby sú v ňom naplnené. Všetko, čo čítame v starozmluvných písmach, je v ňom ÁNO. Keď sme vierou s Ním zjednotení, prichádza ku nám všetko požehnanie. To je požehnanie Novej zmluvy. Požehnanie, ktoré majú tí, čo sú v Kristovi. Bez Ježiša Krista neprídeme k skúsenosti naplnenia ani jedného slubu, pretože vieme, že keby sme sa našimi skutkami chceli dopracovať k zaslúbeniam, nič by sme nedosiahli. Keď vieme, že sme v Kristovi, uvedomujeme si, čo všetko máme v Ňom, a preto Pavol píše veriacim, aby skrze trpezlivosť a potešenie vyplývajúcich z písiami mali nádej.

Deviaty spôsob naplnenia

Ježiš Kristus naplňa požiadavky zákona a tým získava priazeň pre všetkých, ktorých mu Otec dal. Alebo inými slovami: získava spravodlivosť pre všetkých veriacich. On naplňa starozmluvné písmo tak, že naplňa požiadavky, ktoré Boh položil v zmluve skutkov na človeka, aby ich človek naplnil. Počnúc Rajom tak, ako sa odvíja história, a človeku je prinášaná plnosť zjavenia Božieho svätého charakteru, vidíme, že nestíhame plniť Božie požiadavky zákona, ktoré sú dobré, sväté a spravodlivé. Môžeme za ne ďakovať, nemôžeme im nič vyčítať, len niet toho, kto by ich bol pre slabosť našich tiel, pre náš hriech a pre našu hriešnu prirodzenosť, naplnil. Žiaden človek s adamovskou prirodzenosťou to nedokázal a ani nedokáže, ale „keď prišla plnosť času, poslal Boh svojho Syna, poslého zo ženy, podrobeného pod zákon, aby tých, ktorí boli daní pod zákon, vykúpil, aby sme vzali nám určené synovstvo“ (Galatským 4:4-5). To znamená, že Ježiš Kristus, hoci

sám je nad zákonom a dáva zákony, bol sám podrobený pod zákon, aby tých, ktorí boli daní pod zákon, vykúpil, aby vzali určené synovstvo. On zákon dodržal. Žasne nad tým. On dodržal všetky príkazy zákona. Urobil to, čo nikto iný z nás nedokázal.

Otec o Ňom hovorí: „*Toto je ten môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zalúbilo*“ (Matúš 3:17). Otec má záľubu v jeho osobe a skutkoch. Otec má lásku k Synovi, pretože ho teší, že plní Jeho vôľu tak, ako si to vždy želal. To nikto z nás neurobil. Jeho Syn to robí.

Preto apoštol Pavol jasá v srdci a píše v 1. liste Korintským 1:30-31 „*A vy ste z neho v Kristu Ježišovi, ktorý sa nám stal múdrosťou od Boha i spravodlivosťou i posvätením i vykúpením, aby bolo, ako je napísané: Ten, kto sa chváli, nech sa chváli Pánom*“.

V Kristu Ježišovi je spravodlivosť ktorá nám chýba, a ktorú my sami nikdy nemôžeme dosiahnuť. Túto spravodlivosť Boh dáva všetkým, ktorí k Nemu prichádzajú. Preto Pavol píše v celej epištole Rímskym o ospravedlnení z viery. Každému, kto verí v Syna, Boh zdarma pripočítava Jeho spravodlivosť.

Písmo v Galantským 2:17 hovorí o tom, že hľadáme byť ospravedlnení v Ňom. Tieto pravdy sú možné len preto, lebo Kristus naplnil písmo. Preto, lebo On dobrovoľne vstúpil pod zákon a požiadavky zákona naplnil na svojom tele.

Desiaty spôsob naplnenia

List Rímskym 8:4-6 „*Aby bolo naplnené právo zákona v nás, ktorí nechodíme podľa tela, ale podľa Ducha. Lebo tí, ktorí sú podľa tela, myslia na veci tela, a tí,*

ktorí sú podľa Ducha, na veci Ducha. Lebo myseľ tela je smrť, ale myseľ Ducha je život a pokoj“. To sú dôležité slová: „Aby bolo naplnené právo zákona v nás, ktorí nechodíme podľa tela, ale podľa Ducha“. Nie za nás, ale v nás! Písmo tu hovorí o tom, že v spojení s Ježišom Kristom a skrze Svätého Ducha žijeme nový život, máme zmenené mysle a máme nový postoj podriadenia sa zákonu (Rim 8:6-7).

Znovozrodení ľudia, ktorí majú Svätého Ducha (1. Korintským 3:16), nestoja proti Božím zákonom, ale naopak každodenne sa ich a v celom spektre života, túžobne usilujú plniť. Je to vďaka tomu, čo sú v Kristovi (sú ospravedlnení z viery, sú v zmluve milosti) a tomu, že ako nové stvorenia majú Svätého Ducha, ktorý im Božie zákony vkladá do srdca. Ich spravodlivosť [v tomto prípade nie pripočítaná, ale Duchom Svätým vypošobovaná; „lebo je to Boh, ktorý vo vás pôsobí i chcenie i činenie pre záľubu“ (Flp 2:13)] prevyšuje spravodlivosť zákonníkov a farizejov (Matúš 5:20). A o tom je celá kázeň na hore počnúc veršom 5:17. To je aj, verím, primárna odpoveď na otázku z úvodu, čo znamená naplniť zákon v kontexte Matúša piatej kapitoly.

Keď sme v Kristovi, začíname žiť skutočne to, čo Boží zákon zamýšľal, aby sme žili. Neznamená to, že žijeme dokonale, ale znamená to, že nežijeme v nenávisti voči Božiemu zákonu tak, ako pred tým, než sme uverili a skutočne požiadavky zákona sme ani len nepoznali. Vieme, že sme boli zrodení Svätým Duchom, naša myseľ bola premenená (R 8:6-7). Stávame sa podobnejší a podobnejší nášmu Pánovi – sme posväcovaní.

Skutočné kresťanstvo, skutočná živá viera je tam, kde je skutočný vzťah s Kristom. Kde je tento vzťah, tam je aj skutočná zmena života. Ten, kto sa stretol s Kristom a je k Nemu vierou spasiteľne pripojený, nezostáva už rovnaký – naplňa (nie ešte dokonale) skutkami to, čo si praje zákon. Jeho prikázania sa mu už nejavia ťažké. Apoštol Pavol poukazuje na túto zmenu a na to, že jej ovocím je napĺňanie práva požiadaviek Božieho zákona. Tieto požiadavky sa naplňajú v každom, kto nechodí podľa tela, ale podľa Ducha.

Takíto sú zmocňovaní mocou Svätého Ducha pre nový život a skutky, ktoré im Boh pripravil. Takíto súčasne prejavujú aj spravodlivosť, ktorá je konaná cez nový život v nich.

„Či teda máme zákon vierou? Nijakým činom! Ale zákon stavíme v platnosť“ (Rímskym 3:31). Akým spôsobom stavíme zákon v platnosť? V prvom rade tým, že zákon je právne uspokojený pri nás cez Kristovu obeť (predchádzajúci bod). Sekundárne však zákon stavíme v platnosť tým, že dostáva v našich životoch ďaleko prednejšie miesto než predtým (tento bod). Aby nedošlo k nedorozumeniu. Nehovoríme o zmluve skutkov, pod ktorou nie sme. Hovoríme o nádhernom živote pod zmluvou milosti, ktorej požehnaním je aj fakt, že kresťan miluje život žitý v Kristovi z moci Jeho Ducha podľa Božieho zákona.

Na záver

Ježiš Kristus je hodný toho, aby si mu dôveroval. Môžeš si byť istý, že On je Spasiteľom. Môžeš si byť istý, že keď si budeš čítať Novú a Starú zmluvu

v dôvere v Neho, budeš vidieť požehnanie plynúce pre teba. Môžeš aplikovať celé Písmo skrze Neho na seba, pretože vieš, že máš Krista. Aká veľká vec je mať Spasiteľa, ktorý naplní Písma. Žiaľ, že často ani nevieme, kto Kristus skutočne je. Vieme, že je Spasiteľ, že sme skrze neho zachránení, ale nepoznáme tú hĺbku a šírku Kristovej lásky, o ktorej píše apoštol Pavol. Potrebujeme obnoviť pohľad na Krista ako na toho, ktorý naplní Písma, pretože potom porozumieme, čo znamená ležať pred ním, ako padol a ležal pred Ním apoštol Ján (Zj 1:17).

Je tu varovanie: mnoho ľudí ide týmto životom bez Krista. Nemajú úplne nič z požehnaní zaslúbených Písmom, lebo nemajú Krista, ktorý za nich zomrel. Nemajú obeť, ktorá by ich zmierila s Bohom. Nemajú chlieb, ktorý by ich sýtil. Nemajú toho, kto by im zjavil Otca. Nemajú nikoho iného, iba starého Adama, pod ktorým sú prekliati a musia zomrieť v zmluve skutkov. Nemajú nikoho, kto by im vládol ako kráľ – sú sami a bez kráľa. Nemajú nikoho, kto by im bol múdrosťou. Nemajú nikoho, kto by od nich odňal ich strach. Nemajú nikoho, kto by za nich naplnil zákon, kto by im dal pokoj duše. A nemajú nikoho, kto by ich zmocnil žiť nový život.

Priateľu, dobrá správa dnes je táto: Ježiš Kristus tak, ako bol prezentovaný starozmluvnými písmami, je dostupný dnes pre tvoju dušu a je ponúkaný v evanjeliu tam, kde v tejto chvíli si. Biblia hovorí: odvráť sa od

seba, od svojich hriechov, zanechaj všetky zlé i dobré skutky, lebo i tie tvoje „dobré“ sú v Božích očiach zlé. Zjednot sa vierou s volaním Božieho slova: „*Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ja vám dám odpočinutie*“, pretože toto všetko môžeš mať v Kristovi. Bez Krista toto všetko strácaš. Strata je nie len zomrieť bez Krista, ale strata je aj žiť bez Krista.

Ak poznáš Krista, pozdvihni svoj hlas a chváľ ho, pretože je toho hodný.

Veď zpytuj(e)te písma, lebo vy sa domnievate, že v nich máte večný život, a ony sú to, ktoré svedčia o mne.

Ján 5:39

Kristova večná sláva

Ján siedmim zborom, ktoré sú v Ázii: milosť vám a pokoj od toho, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, a od siedmich duchov, ktorí sú pred jeho trónom, a od Ježiša Krista, ktorý je verný svedok, prvorodený z mŕtvych a Knieža kráľov zeme. Tomu, ktorý si nás zamiloval a umyl nás od našich hriechov svojou krvou a učinil nás kráľmi a kňazmi Bohu a svojmu Otcovi – jemu sláva a sila na veky vekov. Amen. Hľa, prichádza s oblakmi, a uvidí ho každé oko, aj tí, ktorí ho prebodli, a nariekať budú nad ním všetky pokolenia zeme. Áno, amen. Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, hovorí Pán, Boh, ktorý je, a ktorý bol, a ktorý príde, ten Všemohúci.

Zjavenie 1:4-8

Úvod

Kto je slávny? Nejaký spevák, hudobník, športovec, umelec, vedec? Andy Warhol, svetoznámy umelec a rodák z Medzilaboriec, ktorý žil v minulom storočí v USA, na tému slávy raz povedal: „Každý má v živote svojich 15 minút slávy“. Človek na chvíľu zažiarí ako kométa na spoločenskom nebi, zožne potlesk a o chvíľu všetci na neho zabudnú a je po jeho sláve. V celých dejinách je len jeden, ktorého sláva nikdy nezhasne, a ktorý nikdy neupadne do zabudnutia. Tým jedným jediným je Ježiš Kristus. O Jeho sláve platí, ako hovorí Ján, že trvá na veky vekov. Jeho sláva je večná. O to sa starajú i milióny a milióny ľudí v každej generácii a vo všetkých národoch sveta. Sú to ľudia, ktorí sú mu hlboko zaviazaní. Čím si však Kristus získal ich srdcia, naše srdcia? Čím je to, že Jeho sláva je večná?

Je to jednak dané Jeho osobou, tým, kto je On. A je to dané i Jeho dielom, tým, čo On vykonal. Pozrime sa teda, čo v úvodných veršoch knihy Zjavenia Ján hovorí o Kristovi.

Ján píše kresťanom v Malej Ázii a začína apoštolským pozdravom – *milosť vám a pokoj*. Tým im hneď pripomína,

že všetko v ich živote začalo Božou milosťou. Milosť jedná s človekom presne opačne ako si zaslúži – nedáva mu, čo si zaslúži, ale dáva mu, čo si nezaslúži. Vďaka udelenej milosti tam, kde predtým vládol stav nepriateľstva medzi Bohom a človekom, zavládol pokoj a zmierenie. Prameňom všetkej milosti a pokoja je trojjediný Boh – Otec, Syn i Duch Svätý. Najviac pozornosti však Ján venuje Synovi, ktorého predstaví svojim čitateľom troma označeniami.

Kristova osoba

Verný svedok

Prečo práve takéto označenie? Nedalo by sa o Kristovi povedať i niečo dôležitejšie, veľkolepejšie? To označenie Krista ako verného svedka, hlboko súvisí so situáciou kresťanov na konci 1. storočia. Kristus pred svojím odchodom zo zeme dal všetkým kresťanom dôležité poverenie a poslanie – budete mojimi svedkami. Ale byť svedkom Ježiša Krista – to aj niečo stojí. A keď v závere 1. storočia v Rímskej ríši začalo rozsiahle prenasledovanie kresťanov, oni zrazu stáli pred bytostne akútnou otázkou – akú cenu sme ochotní zapla-

tiť ako Kristovi svedkovia? Kresťanom v Smyrne (Zj 2:10) Kristus hovorí – *budte verní až do smrti*. To neznamená až do konca života, ale i za cenu smrti. Ale má Kristus právo také niečo žiadať od svojich nasledovníkov? Má, lebo on od nás nikdy nežiada to, čo by sám neurobil. A nikdy nás neposiela tam, kde by najprv sám nešiel. On je verný svedok, ktorý za svoje svedectvo zaplatil najvyššiu cenu – zaplatil vlastným životom. Keď ho súdila židovská rada, on vydal svedectvo o pravde, hoci mu šlo o život. Keď ho súdil Pontský Pilát, Kristus povedal: „*Ja som preto prišiel na svet, aby som vydal svedectvo o pravde*“ (Ján 18:37). Toto svedectvo o pravde ho stálo život. On bol svedok, ktorý sa zároveň stal i martýrom. Byť verný svedok znamená byť verný pravde. Nie svojej pravde, ale tej, ktorou je Kristus. Byť neverný svedok znamená byť neverný pravde, ktorou je Kristus. Keď budeme niekedy stáť pred otázkou – akú cenu som ochotný zaplatiť ako Kristov svedok, tak si vtedy pripomeňme, že sme volaní ísť v šlapajách toho, ktorý je verný svedok, verný i za cenu smrti. On nás predišiel aj ako svedok, aj ako martýr. On nám vyšliapal cestu a úlohou Kristových svedkov je ísť v šlapajách verného svedka, Ježiša Krista. Ale keď Kristus hovorí – buď verný i za cenu smrti – nie je smrť príliš vysoká cena za vernosť Kristovi? Na to odpovedá druhé označenie Krista ako prvorodeného z mŕtvych.

Prvorodený z mŕtvych

Ak prvé označenie Krista ako verného svedka, bolo veľkým povzbudením pre prenasledovaných kresťanov,

ktorých úrady nútili zaprieť Krista, ešte väčším povzbudením bolo označenie prvorodený z mŕtvych pre tých, ktorým šlo skutočne o život. Prvorodený je ten, ktorý stojí prvý v rade. Prvorodený z mŕtvych stojí prvý v rade tých, ktorí vstali z mŕtvych. Naše hroby zvestujú víťazstvo smrti nad životom. Kristov hrob zvestuje víťazstvo života nad smrťou. Prvýkrát v dejinách z miesta smrti vzišiel život – večný, nezničiteľný.

Kristovo vzkriesenie sa netýka len jeho, ale i nás. Lebo On je *prvorodený* z mŕtvych, teda prvý v rade tých, ktorí nasledujú po ňom. Ak Kristus je vo vzťahu k Otcovi jednorodený Syn, jediný Syn svojho druhu, tak vo vzťahu k nám je prvorodený Brat, prvý z nespočetného zástupu ďalších súrodencov, ktorí kráčajú v ústrety svojmu vzkrieseniu. Ak Zuzana Smatanová spieva o tom, že chce ísť tam, kde sa už nezomiera, tak kresťan má práve tam namierené – do zeme, kde sa už viac nezomiera. Aké úžasné povzbudenie pre kresťanov, ktorí stoja tvárou v tvár smrti! Kresťania môžu vedieť, že ich bolesti smrti sú vlastne pôrodné bolesti, z ktorých sa zrodí večný, nesmrteľný život.

Vládca kráľov zeme

Tretie označenie, ktorým Ján predstavuje Krista svojim čitateľom, je označenie Knieža = Vládca kráľov zeme.

Veľakrát stáli kresťania pred trýznivou otázkou: „Ak je Ježiš Kristus Kráľ a Pán, ako je možné, že v skutočnosti situácia v dejinách vyzerá presne naopak?“ Svet vyzerá tak mocne a cirkev vyzerá tak bezmocne, vydaná napospas moci sveta!? A predsa sú to práve dejiny cirkvi, ktoré sú dôkazom toho, že

Kristus je vládca kráľov zeme. Každý pokus zničiť cirkev zlyhal, už či to bol pokus rímskych cisárov v 1. storočí, alebo sovietsky pokus v 20. storočí. Jediné vysvetlenie je, že Kristus je skutočne vládca kráľov zeme. Ten vysmievaný, potupovaný a nakoniec ukrižovaný Kráľ s trňovou korunou na hlave bol po svojom vzkriesení povýšený Otcom a bola mu daná všetka moc nad svetom. Je to moc, ktorá je skrytá očiam tohto sveta, ale zjavená očiam viery. Ale jedného dňa tento neviditeľný Vládca vystúpi zo svojej skrytosti a stane sa viditeľný všetkým ľuďom, ako o tom píše Ján v ďalších veršoch.

Trojnásobné predstavenie Krista ako trojnásobné povzbudenie kresťanov. Ale to nie je jediný dôvod, pre ktorý patrí Kristovi sláva. Ten druhý dôvod je jeho trojnásobné dielo, ktoré vykonal.

Čo Kristus vykonal (verše 5b-6)

Zamiloval si nás

Ján, ktorý v evanjeliu hovorí, že Boh miluje svet, tu hovorí, že Kristus miluje nás. To nie je všeobecná láska k celému svetu. To je špeciálna láska k svojim, k tým, ktorí sú jeho a patria jemu, k nám veriacim. Trikrát tu zaznieva – *nás, nás, nás. Nás miluje, nás umyl, nás učnil.* Láska má vždy právo voľby. Ján hovorí – my sme Božou, Kristovou voľbou. Prečo? Čo je na nás také mimoriadne? Práve, že nič. Boh si volí tých, ktorých by si nikto iný nevyvolil. Božia láska nie je Boží kompliment človeku. On nás nemiluje preto, že sme milovaniahodní, ale napriek tomu, že nie sme milovaniahodní. Božia láska k nám – to je zázrak. Nikdy nehladať vysvetlenie pre

tento zázrak na svojej strane, ale len na Božej strane. Sme milovaní, lebo On je milujúci. On nás miluje – to je odpoveď na najväčšiu túžbu ľudského srdca byť milovaný. My túžime po láske, hľadáme lásku a zatiaľ Láska našla nás. To je naše svedectvo – hľadal som lásku a Láska našla mňa. A táto láska bola viditeľne, historicky zjavená a manifestovaná na kríži. Preto Ján hneď prechádza od Kristovej lásky ku Kristovej obeti.

Umyl (vyslobodil) nás od našich hriechov svojou krvou

Keď je reč o Kristovej láske, hneď je reč i o Kristovej krvi. Čo sa stane, keď sa v dejinách zjaví Božia láska? Tečie krv, nie cudzia, ale Kristova krv, krv Božieho Syna. Božia láska je krvácajúca láska, ktorá krváca nielen obrazne, ale aj doslovne. Prečo krváca? Pre náš hriech, ktorý zlomil Bohu srdce. My sme na vine, že táto láska krváca, lebo náš hriech priviedol Krista na kríž. A tu sa dozvedáme, že krv, ktorú my máme na svedomí, ktorú máme na svojich rukách, nevolá po pomste, ale po odpustení. Že táto krv nás neodsudzuje, ale očisťuje od hriechov. Je to náš hriech, ktorý Krista priviedol na kríž. A je to Kristov kríž, ktorý nás zbavuje viny a hriechu. Lebo to najväčšie zlo, ktorého sa človek dopustil tým, že ukrižoval Krista, Boh obrátil na to najväčšie dobro pre človeka. A čo je cieľ Kristovej obete?

Učnil nás kráľmi a kňazmi – kráľovským kňazstvom

Zmysel Kristovej obete je v tom, aby sa z nás stali kňazi, ktorí stoja v službách Kristovho kráľovstva. Úžasná vďaka! Ale čo to znamená byť kňazom v službách Božieho kráľovstva? Čo je to

za kráľovstvo? Kristus povedal: „*moje kráľovstvo nie je z tohto sveta*“. Ono je duchovnej podstaty, nie politickej, či mocenskej. Všetci králi založili svoje kráľovstvo mocou meča, tým, že preliali cudziu krv. Kristus založil svoje kráľovstvo mocou lásky, tým, že prelial svoju krv. Kríž je Kristov kráľovský trón. Tam on založil svoje kráľovstvo, svoju vládu. Z kríža vládne nad srdcami ľudí mocou svojej lásky. Ako sa teda Kristus stal kráľom? Tak, že sa stal Kňazom. Úloha kňaza je prinášať obeť. A Kristus sa na Golgote stal Kňazom i obetou v jednej osobe, obetujúcim i obetovaným, tým, kto prináša obeť i sám je obetou. Tak Kristus premieňa Golgotu – popravisť na svätyňu. A kríž – nástroj ľudskej zloby a popravy, premieňa na najsvätejší oltár, keď ako Kňaz prináša obeť vlastného života. Také je Kristovo kráľovstvo. Tak ako začalo, tak i ďalej pokračuje cez nás, cez všeobecné kňazstvo veriacich. Čo teda znamená stáť ako kňaz v službách Kristovho kráľovstva?

Tak ako On bol v jednej osobe Kňazom i obetou, tak aj my máme byť kňazmi, ktorí prinášajú svoj vlastný život ako obeť Bohu. Tak ako On svojou obetou premenil Golgotu na svätyňu, tak aj my svojou obetou máme premieňať každodenný civilný i svetský životný priestor na svätyňu. To znamená, že môj život v manželstve i v rodine má byť bohoslužbou. Môj život v zamestnaní, v škole, v dielni, v úrade má byť bohoslužbou. Stáť ako kňaz v službách Kristovho kráľovstva znamená všetko meniť na posvätný priestor, na svätyňu, v ktorej prinášam všetko to, čo som a čo robím ako obeť Bohu, ako svoju bohoslužbu. Ak Golgotu – popravisť

– mohol Kristus premeniť na svätyňu svojou obetou, potom nieto takého miesta, pracoviska, rodiny, ktoré by sme nemohli zmeniť na bohoslužobný priestor.

Už teda rozumieme, prečo je Kristus hodný večnej slávy? Ale Ján ešte neskončil.

Doteraz sa pozeral len dozadu, na Kristovo dielo spojené s Jeho 1. príchodom. Ale teraz sa pozerá dopredu a hovorí: hľa, tento verný svedok, prvorodený z mŕtvych, Vládca kráľov zeme, ktorý si nás zamiloval a svojou krvou nás očistil a učinil kráľovským kňazstvom, *prichádza*. Ten, ktorý už raz prišiel, príde znova, aby opäť vstúpil na javisko ľudských dejín, už nie v slabosti ako betlehemské dieťa, ale v moci ako Pán sveta. Neviditeľný sa stane viditeľným pre všetkých bez rozdielu, lebo raz ho bude vidieť každé oko, oko priateľov i oko nepriateľov – aj tí, ktorí ho prebodli, hovorí Ján. Prísne vzaté, bol len jeden, ktorý ho prebodol na kríži – rímsky vojak. Ale v dejinách Krista znovu a znovu prebodávali mnohí ďalší. Jedni svojou neverou, druhí svojou nenávisťou, tretí svojou nekajúcnosťou, štvrtí svojou ľahostajnosťou. Človek znovu a znovu berie do rúk kopiju, aby prebodol Krista, ktorý mu stojí v ceste. Ale jedného dňa sa stretnú – prebodnutý i prebodávajúci. Obeť i páchatel. Jedného dňa človek bude hľadiť do očí toho, ktorému sa posmieval, ktorého odmietal, ktorého nenávidel, ktorému sa rúhal. A ten deň sa pre mnohých stane dňom plaču.

Biblia pozná dva druhy plaču, plač pokánia a plač zúfalstva. Ten, kto tu na zemi zaplakal nad sebou, nad svojou hriechnosťou a porušenosťou, ten už

nebude musieť plakať plačom zúfalstva. Plač zúfalstva čaká len tých, ktorí tu odmietli zaplakať plačom pokánia. Ale sú tu aj tí, ktorí na zvesť o jeho príchode hovoria svoje áno, svoje amen, nech sa stane, nech len čím skôr príde. To sú tí, ktorí na konci knihy Zjavenia hovoria túžobne – *príd, Pane Ježišu*. To je hlas cirkvi, hlas Baránkovej nevesty. To je hlas všetkých tých, ktorých si On za-

miloval, očistil od hriechov, a ktorých učinil kráľovským kňazstvom. Tí všetci sa už nevedia dočkať, kedy už budú môcť padnúť k nohám svojho Spasiteľa, bozkávať jeho prebodnuté ruky a vzdávať mu slávu a chválu celú večnosť. Lebo On jediný je hodný večnej slávy.

Jedna otázka na záver: Keď ho raz bude vidieť i tvoje oko, budeš plakať alebo jasat?

Rastislav Betina

Skutky viery v moci

Tým cieľom sa aj vždycky modlíme za vás, že by vás náš Boh učinil hodnými toho povolania a naplnil každou záľubou na dobrotivosti a skutkom viery v moci.

2. Tesalonickým 1:11

Tento verš v druhom liste Tesalonickým je niečo ako jadro Pavlových modlitieb za Tesalonických. Vo svojich dvoch listoch Pavol upevňuje základ a dopĺňa stavebný plán života v posvätení a duchovného rastu v živote týchto kresťanov. Upriamuje pozornosť na to, čo je základné a bez čoho praktický kresťanský život nemá zmysel, nebude úspešný a neprinesie ovocie. Už sme sa venovali slovám *záľubou na dobrotivosti* (pozri Solas číslo 2, jar 2009, strana 16-25; *poznámka redakcie*) a teraz nás zaujímajú posledné tri slová verša z 2. listu Tesalonickým 1:11 „*a skutkom viery v moci*“. Zastavme sa pri týchto slovách a zamyslime sa nad tým, za čo sa to Pavol modlí, za čo zápasí pred Bohom. Zaujíma nás, čo sú *skutky viery v moci*, a prečo sa za toto Pavol modlí. Čo pod týmito tromi slovami máme rozumieť?

Prvé, čo si povšimnime, je, že to nie sú len také nejaké skutky, za ktoré sa Pavol modlí, ale sú veľmi konkrétne. Sú to *skutky viery* a sú to *skutky v moci*. Skutky, na ktoré Písmo takto poukazuje, budú neoddeliteľne spojené s vierou. Z kontextu Písma vieme, že ide o spasiateľnú vieru v Ježiša Krista, vieru človeka, ktorý verí v Boha, žije s Ním a spolieha sa na Neho. Ale skôr, než poviem viacej o tom, čo za týmito tromi slovami máme vidieť a ako ich chápať, pozrime sa na úplný opak takýchto skutkov.

V liste Židom Písmo hovorí o skutkoch, ktoré sú protipólom skutkov uvedených v 2. Tesalonickým 1:11 „*Preto zanechajúc počiatky učenia o Kristu nesme sa k dokonalosti a nekladme zase základu pokánia z mŕtvych skutkov a viery na Boha*“ (Židom 6:1). Tu sa hovorí o *mŕtvych skutkoch*. O skutkoch, z ktorých treba robiť pokánia.

Pritom nech nám neunikne, že v zozname základných kresťanských učení (Židom 6:1-2) sú prvými dvoma *pokánia z mŕtvych skutkov a viera na Boha*. Nedá

sa nevidieť, že obe, *pokánie* a *viera* na *Boha*, sú spojené. Tam, kde sa rozrieši pokánie z mŕtvych skutkov, musí sa vždy rozriešiť aj viera v Boha.

Ak toto nie je v našich životoch prítomné a nájdené, tak reťaz našich ďalších snáh, ďalšieho rastu a kráčania, bude nefunkčná, lebo sme nepoložili základ kresťanskému životu. Preto sa pisateľ listu Židom k tomuto vracia a súčasne im aj hovorí, že sa od počiatkov učenia o Kristovi majú pohnúť ďalej. Ale my sa teraz potrebujeme opäť pozrieť na tento počiatok, na pokánie z mŕtvych skutkov.

Položme si otázku: „Prečo sú nejaké skutky nazývané mŕtve? Prečo Písmo potrebuje zaviesť takúto kategóriu a na jednej strane hovorí o *skutkoch viery* a na druhej strane o *mŕtvych skutkoch*?“ V iných epištolách nájdeme namiesto *mŕtve skutky* výrazy ako: *jalové* alebo *prázdne* skutky. Ktoré sú teda mŕtve skutky?

Keď je niečo mŕtve, tak už z toho nie je žiaden úžitok, žiadna radosť, žiaden prospech. Pre Boha sú neužitočné, On na ne pozerá tak, ako my pozeráme na niečo mŕtve, neživé, čo je pochované, čo prináša smútok, bolesť, sklamanie a stratu. Je to opak radosti, opak uspokojenia, opak niečoho užitočného.

Keď je niečo mŕtve, tak i to najslabšie živé je na tom neporovnateľne lepšie – a to je biblické poučenie z knihy Kazateľ 9:4 „*No, u všetkých živých je ešte vždy nádej, lebo je lepšie živému psovi ako mŕtvoemu levovi*“. I to najbiednejšie živé stále máme za lepšie ako to, čo už zomrelo. Pes, nech by bol akokoľvek zdatný, by to s levom prehral, keby sa stretli a došlo by medzi nimi k zápasu. Ale aj pes, akokoľvek chatrný, vyhrá

zápas nad mŕtvym levom. Mŕtvy lev živému psovi nič neurobí, lebo ani len labou nepohne. Preto sa Písmo takto vyjadruje a hovorí o mŕtvych skutkoch, z ktorých nič neprichádza, nie je z nich žiaden úžitok, žiaden efekt. Kým niečo ešte žije, a má to v sebe hoci len štipku života, tak existuje ešte vždy nádej, má to ešte stále nejakú budúcnosť. Ale keď už zomrelo a je mŕtve, tak všetka nádej na budúcnosť sa skončila. Teraz hovorím o zemskej rovine normálneho kolobehu života.

Keď je niečo mŕtve, tak to nemá žiadnu perspektívu. Jednoducho je koniec. A Písmo hovorí v Židom 6:1, aby sme zase nekládli základy pokánia z mŕtvych skutkov. Teda Božie slovo nás upriamuje k tomu, že tam niekde na začiatku obrátenia, na začiatku spasenia, toto bola základná vec. Vtedy na začiatku sme prišli k tomu, že mŕtve skutky sme v ľúlosti a zlomenosti vyznali Bohu. Prišli sme do bodu poznania, že sú to nepoužiteľné skutky, že Boh z nich nemôže mať nijakú radosť, ale len sklamanie a bolesť.

K tomu patrí i radikálne tvrdenie, že všetky skutky ľudí pred obrátením sú mŕtve. Všetky skutky, ktoré robia nespasení ľudia pred obrátením sa k Bohu, Písmo nazýva mŕtve. Pre toto tvrdenie sú hneď dva dôvody:

Prvý dôvod je, že človek, ktorý ich koná, nemá vieru v pravého a živého Boha. V liste Rímskym je jeden dôležitý verš: „*Ale ten, kto pochybuje, keď je, je odsúdený, lebo to nie je z viery. A všetko, čo nie je z viery, je hriech*“ (Rímskym 14:23). V tejto kapitole Pavol rieši otázku pokrmov a jedenia v rímskom zbore i iné podobné situácie, ale potom na

záver vysloví zovšeobecnenie: „*všetko čo nie je z viery, je hriech*“. Princiálne sme postavení pred situáciu a pred moment, že keď človek čokoľvek koná, čo nie je z viery v Boha a v Krista a zo spasiteľného vzťahu s ním, je nazvaný hriechom.

Niektó môže namietat: Ale predsa existujú veľké rozdiely medzi ľuďmi okolo nás. Súhlasím, sú mnohé rozdiely a súhlasím, že je medzi ľuďmi veľká rozmanitosť. Vidíme, ako sa ľudia bez Boha snažia dodržiavať morálne zásady, ľudské zákony, mať vo svojom živote akýsi poriadok, hájiť právo a konať dobré skutky. Často počujeme, že nikomu neublížujú a nerobia nič zlé. No aj napriek tomu však všetko, čo koná nespasený človek, je v konečnom dôsledku hriech.

Dovoľte nasledovnú ilustráciu. Je to vždy ako s prameňom či žriedlom, z ktorého vyteká nejaká rieka. Potôčik môže prejsť dlhé územia po pevnine, prechádzať zo štátu do štátu a nakoniec vyústi do mora. Ale keď prameň je znečistený a otrávený, tak aj celý potok je takým od začiatku do konca. Pán Ježiš vysvetľuje: „*Lebo z vnútra z ľudského srdca vychádzajú zlé myšlienky, cudzoložstvo, smilstvo, vraždy, krádeže, lakomstvo, nešlachetnosť, lešť, nestudatosť, zlé oko, rúhanie, pýcha, bláznovstvo. Všetky tieto zlé veci vychádzajú z vnútra a poškvrňujú človeka*“ (Marek 7:21-23). Zdroj ľudského konania vychádza z jeho vnútra, z jeho srdca. Ľudské srdce u nespaseného človeka, človeka bez Boha, je ten zdroj, z ktorého vychádzajú zlé myšlienky a konanie. Keď je znečistený prameň, keď žriedlo – ľudské srdce – je znečistené, tak všetko, čo z neho vzíde, bude vždy znečistené.

Mŕtve skutky vychádzajú zo znečisteného srdca, ktoré nemá vieru. O jeho očistení Písmo hovorí v Skutkoch 15:9 „*a neurobil nijakého rozdielu medzi nami a medzi nimi očistiť vierou ich srdcia*“. Očistenie srdca, ako nás slovo Božie učí, sa udeje len vierou v Krista. Takže kým sa prameň konania nestane čistým vierou v Krista a srdce sa nezmení, naplní vierou, tak všetko, čo ten prameň vypúšťa, je nakoniec len hriech.

Druhý dôvod súvisí s láskou. Nespasený človek miluje nesprávny objekt, nesprávnu osobu, nesprávnu vec. Nevybral si správny objekt svojej lásky. Miluje viac tmu ako svetlo: „*A to je ten súd, že svetlo prišlo na svet, ale ľudia viacej milovali tmu ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé*“ (Ján 3:19).

Vidíme, že nespasení ľudia milujú tmu. Nechcú svetlo, lebo ich skutky sú zlé. Majú lásku ku zlu (milujú tmu), k nesprávnemu cieľu, k nesprávnemu objektu. Nie Boh je objekt ich lásky, nie jeho plán a jeho vôľa, ale tma, život bez Boha. Takýto človek môže byť v spoločnosti obľúbený a navonok i slušný, ale keď jeho láska nie je nasmerovaná správnym smerom, potom všetko, čo jeho duša vyprodukuje, je zlo a hriech.

Uvedme nejaké príklady mŕtvych skutkov v Novej zmluve. Prvý príklad je v Evanjeliu podľa Matúša: „*A keď sa modlíš, nebudeš ako tí pokrytci, lebo oni sa radi stojaci modlia v synagógach a na uhloch ulíc, aby ich ľudia videli. Amen vám hovorím, že tam majú svoju odplatu*“ (Matúš 6:5). Pán Ježiš zavrhuje modlitbu týchto ľudí. Hovorí, že Boh modlitbu týchto ľudí neprijíma, nepozná, že ich odplata je od ľudí a nie od Boha. V čom je problém? Či Boh nechce, aby sa ľudia

modlili? Iste, že chce. Ale oni sa modlili bez viery a bez lásky. Ich modlitby nie sú orientované na Boha. Všimnite si, že sú orientovaní na ľudí okolo seba: radi stoja na uhloch ulíc! To je to zlé srdce. To nie je z viery v Boha, a čo nie je z viery, je pod Božím súdom ako každý hriech. Z ich modlitby sa im stal hriech. Ich modlitba je odvrhnutá ako neprijateľná Bohom.

Druhý príklad je tiež z kázne na hore a týka sa pôstu. „*A keď sa postíte, nebuďte ako tí pokrytci zamračení, lebo znetvorujú svoju tvár, aby bolo viditeľné ľuďom, že sa postia. Amen vám hovorím, že už majú svoju odplatu*“ (Matúš 6:16). Je to znova podobne ako s modlitbou farizejov. Problém je v tom, že im ide o taký pôst, ktorý vidia ľudia a chcú odplatu a uznanie od ľudí. Ale toto je presný opak spasiteľnej viery. Ako náhle sa pozrieme pod povrch, vidíme, že v takom srdci nie je viera. Z pôstu bez viery sa stal hriech, je to mŕtvy skutok, z ktorého treba urobiť pokánia a obrátiť sa celým srdcom k Bohu.

Ešte jeden príklad z kázne na vrchu. „*Vystríhajte sa, aby ste nedávali svojej almužny pred ľuďmi nato, aby vás videli, lebo ináč nemáte odplaty u svojho Otca, ktorý je v nebesiach*“ (Matúš 6:1). To je radikálne a ide rovno do jadra veci základného problému. Pán Ježiš hovorí: daj si najväčší pozor a vystríhaj sa toho, aby si nikdy nedával dar preto, aby ťa ľudia videli a aby si ťa ľudia všimli, lebo inak nemáš odplaty u svojho Otca v nebesiach.

To boli tri príklady mŕtvych skutkov. List Židom hovorí a oznamuje, že základom a počiatkom života s Bohom je pokánia z mŕtvych skutkov. Pán Ježiš

konfrontoval mŕtve skutky. Celý svoj život v Izraeli znova a znova karhal a napomínal: vystríhajte sa, nerobte to, vzdajte sa toho, lebo sú to mŕtve skutky.

Dá sa povedať jednou vetou, že všetko čo človek robí vo svojom prirodzenom nevykúpenom stave, je v konečnom dôsledku hriech. Je dobré, aby si kresťania celý život opakovali veľké biblické pravdy, ako je táto. Ale prečo je to tak? Prečo všetko, čo človek robí vo svojom nevykúpenom stave je hriech? Dokonca aj vtedy, keď robí aj formálne správne veci, keď sa snaží pracovať, keď sa snaží mať poriadok vo svojom živote, keď sa snaží svedomite konať všetky bežné veci, ktoré sú dokonca niečím, čo inak Boh požaduje. Ale prečo to nakoniec nepríde k Bohu, Boha to neoslávi a Boh to neprijme? V čom je celý ten čas problém? Problém je celý čas v tom, že tieto skutky nepramenia z viery v Boha.

Prečo to môžeme tak kategoricky tvrdiť? Prečo skutky, ktoré sú nazvané *mŕtve skutky*, sú hriech a nedôjdu pred Boží trón? Lebo Boh sa nám zjavil a dal nám vedieť o sebe toto: „*Lebo z neho, skrze neho a pre neho je všetko, Jemu sláva na veky. Amen.*“ (Rímskym 11:36). To je základná pravda o Bohu: *lebo z neho skrze neho a pre neho je všetko, Jemu sláva na veky.*

Teraz si predstavme srdce nespaseného človeka, ktoré neprijíma túto pravdu, neverí jej a odmieta ju, ale chce žiť svoj morálny život. Pre takého je nepredstaviteľná myšlienka, že by mal žiť pre Boha a na Jeho slávu. A podľa Božieho slova je i takýto človek na zozname hriešnikov a ďaleko od Boha – „*Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej*“ (Rímskym 3:23).

Ešte trochu popracujeme myslou a predstavme si najmorálnejšieho človeka v tejto krajine. Robí všetko najlepšie, ako vie, ale odmieta priznať, že je hriešnik, lebo keby to pripustil, musel by hľadať Krista, musel by robiť pokánie, musel by sa obrátiť, uveriť a podriať sa Božiemu slovu. S týmto nechce mať nič spoločné, ale je to inak podľa ľudských meradiel najmorálnejší človek tejto krajiny. My sami si musíme pre seba nájsť odpoveď na otázku: Prijíma Boh to, čo robí tento človek? Alebo je to mŕtvy skutok a je to hriech, pretože v jeho srdci nie je viera?

Písmo ďalej hovorí: *„Pretože poznajúc Boha neoslavovali ho ako Boha ani mu neďakovali, ale zmárniveli vo svojich myšlienkach, a zatemnilo sa ich nerozumné srdce, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami a zamenili slávu neporušiteľného Boha za podobnosť obrazu porušiteľného človeka i vtákov i štvornohých tvorov i zemeplazov“* (Rímskym 1:21). Pretože neoslavovali ho ako Boha, ale zmárniveli v myšlienkach a zatemnilo sa ich nerozumné srdce. Tu je náš najmorálnejší človek, najlepší pracovník, najlepší manžel, najelitnejší a najväčší filantrop, ktorého stále vidieť, ako dáva a podporuje každú charitu a opäť sa pýtame: Ako je na tom tento človek pred Bohom? Bude robiť všetky tieto dobré veci len nie to, že by sa podakoval Bohu, že mu vôbec dal život a šancu ho poznať. Ľudia mu možno budú tliekať, ale Boh vidí prázdne myšlienky a zatemnené srdce.

Čo teda musíme povedať? Nakoniec to, čo skrze Pavla hovorí Písmo: *„Ale podľa svojej tvrdosti a nekajúceho srdca hromadiš sebe hnev na deň hnevu a zjavenia spravodlivého súdenia Boha“* (Rím-

skym 2:5). V skutočnosti každá aktivita neobráteneho človeka je hromadenie si hnevu na deň súdu. Preto voláme ľudí k pokániu, preto máme len jednu správu: Čiňte pokánie a verte v Krista.

Všetko, čo nie je z viery, je hriech. Základy sú pokánie z mŕtvych skutkov a viera na Boha. Pán Ježiš karhá svoje okolie, pretože zákonníci, farizeji a všetky skupiny, ktoré odmietajú túto pravdu, nehľadajú odplatu vierou u Otca, ale hľadajú ju inde. Veria v nesprávny cieľ, veria v nesprávny objekt.

Ako z tohto von a kde je riešenie? Teraz to celé poukazuje na 2. list Tesalonickým 1:11. Preto sa Pavol tak modlí a prosí, aby ich Boh naplnil každou záľubou na dobrotivosti a skutkami viery v moci.

Vela sa dnes učí o posvätení v knihách, v kázňach a pri mnohých iných príležitostiach. Modlitba, pôst, slovo Božie, návšteva zhromaždenia, všetko sú to správne biblické veci, ale nie vždy sa povie, že tieto správne veci sa môžu premeniť na prázdnu snahu, nebudú mať zmysel a neprinesú ovocie, keď skutky, ktoré ideme konať aj ako kresťania, nebudú skutkami viery. Preto Pavol hovorí a trvá na tom, že Bohu ide o skutky viery. Podobne tak píše aj v prvom liste: *„neprestajne pamätajúc na vaše dielo viery a na úsilnú prácu lásky a na trpezlivosť nádeje nášho Pána Ježiša Krista pred svojím Bohom a Otcom“* (1. Tesalonickým 1:3).

Predpokladám, že poznáme 1. list Korintským 13:13, ale pripomeňme si, že sa tam píše o tom, že teraz zostáva viera, nádej a láska, ale najväčšia z nich je láska. V 1. Tesalonickým 1:3 je vlastne povedané to isté. Pred sebou máme

niečo základné, niečo na čom musíme stavať: a teraz zostáva viera, nádej a láska. Pavol hovorí, že sa modlí za dielo viery, prácu lásky a trpezlivosť nádeje.

Pavol trvá na tom a hovorí, že o nič iné nestojte, nič iné nechcite, nikdy sa neuspokojte s hocikáým dielom, ale iba s dielom, ktoré je dielom viery. Nikdy sa neuspokojte s nejakou prácou, ale len s prácou lásky. Nemôžete sa uspokojiť s akoukoľvek trpezlivosťou, ak len nie s trpezlivosťou nádeje na nášho Pána Ježiša Krista. A tu máme odpoveď, prečo mnohí kresťania zažívajú frustrácie a sklamania. Konajú skutky, ale sami zo seba, v svojej vôli, bez účasti Svätého Ducha, bez viery, lásky a nádeje v Ježiša Krista. A pritom teraz nejde o to, že život kresťana má byť vždy len „samé hore“.

Ide o to, že koľko z toho, o čom by sme povedali, že nám nevychádza, že nič sa nám nedarí, všetko sa kláti, som slabý, atď., že koľko z toho má jeden konkrétny prameň a tým je skutočnosť, že toto dielo nie je z viery, že to nie je z lásky, že to nie je z nádeje, že to je len nejaká práca, len nejaké úsilie, a potom som ten, ktorý sa snaží, snaží a snaží a je vyčerpaný. A všetko, čo poznám, je frustrácia, ale druhú stránku, ovocie tohto úsilia, nepoznám. Poznám len zápas, ale nepoznám ovocie, ktoré by mal tento zápas priniesť.

Nepopierame zápas a vôbec z neho neuberáme. Celá polovica listu Tesalonickým je o prenasledovaní a súžení, o trápení pre Krista. Ale druhá polovica listu je o ovocí, o zmysle, o výsledku, ktoré podľa Pavla príde Božím pôsobením skrze boje, utrpenia, súženia, zápasy.

Čiže základná pravda znie: aby to, čo robíme, Boh prijal a bolo mu to na jeho

slávu, musí mať zložku viery, musí to byť dielo viery, musí to byť skutok viery v moci. Bez tejto zložky to neprospieva a nie je užitočné, ani pre nás, ani pre iných. Keď z nášho života nič neprúdi, sami sa musíme konfrontovať, prečo je to tak. Nechýba v tom celom živá viera?

Vráťme sa ešte k 2. listu Tesalonickým a pýtajme sa: Čo sú skutky viery v moci? Lebo nič iné nemáme hľadať ako *skutky viery v moci*, lebo Boží plán sú skutky viery v moci. Pokúsime sa dať odpoveď na túto otázku:

Sú to skutky, ktoré konáme vtedy, keď sme aktívne zapojení do poslušnosti Bohu. Naozaj záleží na tom, čo konáme a či skutočne niečo konáme. Konáme v závislosti na Bohu a z jeho sily, ale konáme my, preto sú to skutky – je tam reálna ľudská aktivita.

Sú to skutky viery, lebo začínajú spolahnutím sa na Boha. Konkrétne, On sám účinne a predívne pôsobí v nás a okolo nás. Preto už nemôžem rozmýšľať tak, že ja idem do zhromaždenia a to je všetko. Musím rozmýšľať, že Boh pôsobí vo mne, skrze mňa a okolo mňa a takto som sa dostal do zhromaždenia. Zo zhromaždenia sa takto stáva úplne nová vec, lebo pôsobí Boh. Už to nie je len to, že mám aktivitu a mám niečo na programe, ale že Boh predívne pôsobí a ja tomu verím. Preto sú to skutky viery. Skôr než si klaknem modliť sa, musím mať v srdci vieru, že Boh počuje a predívne pôsobí. Keď nemám vieru, že Boh predívne pôsobí, tak som na tom tak, ako tí pokrytci v šiestej kapitole Evanjelia podľa Matúša.

Sú to skutky viery v moci, lebo ich zdrojom je milosť, ktorá nie je slabá, ale mocná, lebo prúdi z nekonečného

a všemohúceho Boha. Tie skutky sú mocné, lebo ich zdrojom je Božia milosť. Milosť dokázala poraziť peklo, poraziť satana, poraziť smrť. Milosť nás dokázala priviesť ku pokániu, milosť nás dokázala uviesť do spasenia, milosť dokázala vytvoriť cirkev, milosť dokázala vytiahnuť izraelských z Egypta a dala im zem, milosť dokázala urobiť všetky tieto veci. Božia milosť dala Ducha na Letnice. Božia milosť nie je slabá, prúdi z nekonečného a všemohúceho Boha, preto sú to skutky viery v moci.

Aby sme si nevytvorili nesprávnu predstavu, tak je potrebné povedať, že skutky viery v moci nie sú zázraky v zmysle mocných znamení. Nevylučujeme a nepopierame, že tieto Boh dokáže konať podľa svojej zvrchovanej vôle. Ale hovoríme, že na prvom mieste to nie sú zázraky v zmysle mocných znamení uvedených v Skutkoch a v živote Pána Ježiša. Skutky viery moci nemôžeme v žiadnom prípade stotožniť s rôznymi biblickými zázrakmi.

Skutky viery v moci môžu na prvý pohľad vyzeráť úplne obyčajne. Vôbec nepotrebujú vyzeráť ako mocné predivné zázračné znamená. Ich moc sa totiž pozná po trvalom ovocí a premene, ktorú prinášajú. Tiež keď Pavol píše tieto dva listy Tesalonickým, tak nepíše, že skutky viery v moci sú určené len pre starších a pre pastorov, alebo dokonca pre najväčšie úrady, ako sú apoštoli a proroci. Skutky viery sú pre všetkých kresťanov a sú na každý deň, lebo list Tesalonickým ich spomína aj konkrétne. V 1. Tesalonickým 5:15-23 máme ukázkový zoznam skutkov, ktoré patria k tým, ktoré má Pavol vo svojej modlitbe na mysli.

„Lebo to je vôľa Božia:

- *vaše posvätenie,*
- *aby ste sa zdržali od smilstva,*
- *aby ste sa milovali navzájom,*
- *vo všetkom ďakujte,*
- *neprestajne sa modlite,*
- *vždycky sa radujte,*
- *každého možného druhu zlého sa chráňte.“*

Takže skutky viery v moci nie sú nejaké špeciálne skutky na jednom zozname, kým tie obyčajné sú na druhom zozname. Je len jeden biblický zoznam skutkov, ktoré Boh žiada. Všetky skutky Biblie môžu a majú byť skutkami viery v moci. Skutky viery v moci môžu a majú byť u každého jedného kresťana a môžu a majú byť s nami každý jeden deň. Takže toto je to, k čomu nás Písmo skrze Pavla pozýva.

Poviem dve veci na ktoré musíme vždy pamätať. Po prvé: Nie je možné urobiť čokoľvek, čo by Boha potešilo, bez viery (Rímskym 14:23). Po druhé: Nie je možné skutočne veriť v Boha a nič nerobiť. To sú dve veľké biblické nemožnosti. Aj jedno, aj druhé je nemožné! Celoživotná závislosť na Ňom bez ohľadu na to, či ide o malé alebo veľké veci, začína od najobyčajnejších vecí. Nemusíme sa báť veriť, že aj tie najobyčajnejšie veci Boh dokáže premeniť na skutky viery v moci. To patrí k Božiemu plánu pre náš život a my sme volaní k živej viere a úplnej závislosti na Bohu. Pavol ich nazýva skutky viery v moci a Pán Ježiš o nich hovorí, že sú to skutky vykonané v Bohu. To je to, čo potrebujeme činiť.

„Ale ten, kto činiť pravdu, ide k svetlu, aby boli zjavené jeho skutky, že sú vykonané v Bohu“ (Ján 3:21).

Ján Šichula

Poslušnosť viery

...o Ježišu Kristovi, našom Pánovi, skrze ktorého sme dostali milosť a apoštolstvo cieľom poslušnosti viery medzi všetkými národmi za jeho meno.

Rímskym 1:4-5

Dovoľte mi začať veľmi jednoduchou a priamou otázkou. Tá otázka znie: „Záleží na tom, či Boha poslúchame?“ Vieme povedať, že predtým, než sme prijali spasenie, Boha sme určite neposlúchali. Čo sa ale v tomto smere s nami udialo pri obrátení? Súvisí viera v Ježiša Krista s poslušnosťou, a ak áno, tak ako?

Je to aj list Rímskym, kde Písmo dáva vieru do súvisu s poslušnosťou. V tomto liste apoštol Pavol píše o sebe a aj iných apoštoloch a zvestovateľoch evanjelia, že dostali milosť, ktorá „má cieľ zvestovať poslušnosť viery medzi všetkými národmi“. Má sa tak diať pre meno Ježiša Krista. Slovo viera v tomto spojení „poslušnosť viery“ v pôvodných textoch gramaticky je v takom tvare, že neurobíme chybu, keď by sme medzi slová „poslušnosť“ a „viery“ vsunuli predložku „z“. Text vo verši Rímskym 1:5 by potom znel nasledovne: *„...cieľom poslušnosti z viery medzi všetkými národmi za jeho meno“*.

Písmo tu v liste Rímskym predstavauje veľký Boží plán. Hovorí, o čo Bohu ide, a tým je priviesť národy, aj pohanov a ľudí zo všetkých etník, k viere. Môžeme povedať, že Boh nariadil, aby sa evanjelium zvestovalo, a jeho obsahom bude, že Ježiš Kristus prišiel na túto Zem priniesť dokonalú obeť za hriechy ľudstva, a že len vierou v neho sme spasení. Zároveň Boh stanovil cieľ ohlasovania, totiž, aby sa ľudia zo všetkých národov stali poslušní Bohu, ale s tým, že ich poslušnosť bude vychádzať z viery. Zaujímavé je, že takto list Rímskym aj končí: *„...podľa nariadenia večného Boha*

cieľom poslušnosti viery medzi všetkými národmi“ (Rímskym 16:26). Tým, že tieto slová sú aj na začiatku a aj na konci listu Rímskym, Písmo na ne obracia našu pozornosť ako na niečo, na čom Bohu veľmi záleží.

V súvislosti s poslušnosťou viery sa najprv zmieňme o tom, že sú dva smery, ktorými nás Písmo určite nikdy nevedie. Jeden smer je ten, že by Boh stál o poslušnosť bez viery. Realita je taká, že ak poslušnosť odpojíme od viery, tak vzniká omyl zákonníctva a moralizovania. Zákonníctvu a moralizovaniu sa veľmi darí tam, kde je viera odsunutá nabok, kde sa povie, že nezáleží na tom, či má, alebo nemá človek živú vieru.

Druhá cesta, ktorou nás Písmo nevedie je, že by Písmo prinášalo takú vieru, ktorá ostane v izolácii a nikdy nebude živiť poslušnosť. Ani na chvíľu neuvažujeme o viere tak, že viera je len na to, aby ma dostala zo zlého stavu, z trestu, ale už nemá nič spoločné s cieľom, do ktorého mám prísť.

Písmo hovorí, že existuje výsledok, cieľ evanjelia, cieľ Božieho nariadenia, cieľ Božieho plánu, a tým je poslušnosť prameniaca z viery. Veľký Boží plán spasenia sa dá v skratke označiť aj ako poslušnosť viery. To je to, do čoho sme

uviedení cez Krista ako nášho Spasiteľa. To je charakteristika nového života.

Takže – čo žijem od okamihu môjho obrátenia? Môžem povedať, že žijem poslušnosť, ktorá plynie z viery. Platí teda: nikdy, keď budem hovoriť o poslušnosti, praktickej spravodlivosti, dobrých skutkoch, snažení, úsilí a aktivite kresťanov, nebudem myslieť na niečo iné ako na to, že je to z viery. Zvýšme, prosím, pozornosť, lebo toto je kľúčová pravda. Čiže, keď budeme hovoriť o poslušnosti, praktickej spravodlivosti, dobrých skutkoch, snažení, úsilí a aktivite kresťanov, nebudeme myslieť na niečo, čo je odtrhnuté od viery, a čo by bolo z iného zdroja ako z viery v Krista a Jeho slovo.

Boh nikdy nechce od nás takú poslušnosť, ktorú by sme mali robiť sami zo seba, nepovie nám: „Chod si, nájdi si svoje zdroje, svoju studňu, z toho čerpaj a z toho ma poslúchaj“. Nie, Boh má veľké nároky na náš kresťanský život, ale nikdy ich na nás nekladie s tým, že nás nechá odkázaných na naše zdroje, na našu kapacitu. Preto túto poslušnosť na inom mieste Pavol označuje ako skutky viery v moci (2. Tes 1:11; pozri predchádzajúci článok „Skutky viery v moci“, *poznámka redakcie*), preto je to poslušnosť z viery (Rímskym 1:4-5).

Teraz to celé prepojme s témou posvätenia, čím normálne označujeme postupnú celoživotnú premenu obráteného človeka čoraz viac do podoby Krista. Pre plné zvládnutie biblickej terminológie sa ale potrebujeme naučiť, že keď Písmo hovorí o našom posvätení a o našej poslušnosti, niekedy ju nazýva aj slovom „spravodlivosť“. Hovorí o spravodlivosti v našom živote a pri-

tom myslí na niečo iné ako na pripočítanú spravodlivosť. Naše posvätenie a poslušné konanie po obrátení Písmo nazýva spravodlivosť. Pre naše účely by sme ju mohli rozšíriť na výraz praktická spravodlivosť. A čo tým myslí? K čomu nás chce priviesť?

V liste Rímskym v 2. a 3. kapitole je obvinenie z hriechu („*Lebo všetci zhrešili...*“). V 3. kapitole začína detailné vysvetlenie ospravedlnenia a pokračuje do 4. a 5. kapitoly. To sú kapitoly, ktoré vysvetľujú, ako sme ospravedlnení. Jeden z kľúčových veršov týkajúcich sa ospravedlnenia je verš: „*Ale tomu, kto nerobí skutkov, ale verí na toho, ktorý ospravedľňuje bezbožného, počíta sa jeho viera za spravodlivosť*“ (Rímskym 4:5).

Obsah toho, čo je z milosti pripočítané na náš účet, je Kristova celoživotná poslušnosť, jeho celoživotná vernosť vrcholiaca na Golgotskom kríži a táto je vo chvíli nášho uverenia pripočítaná na náš účet. Takto sme cez Krista a iba cez Krista, ospravedlnení pred Bohom. Ale bolo by chybou, keby sme si povedali, že jediný spôsob, ako Písmo používa slovo spravodlivosť, je táto pripočítaná spravodlivosť, a že všetko, čo sa v mojom živote ako veriaceho v Krista bude diať, je to, že mám túto pripočítanú spravodlivosť, a že tam začal a tam končí celý Boží plán so mnou. Takto rozmyšľať by bolo chybou. Ďalšie kapitoly listu Rímskym totiž o spravodlivosti hovoria viac, pričom budujú na základnej pravde o ospravedlnení.

Šiesta kapitola listu Rímskym je známa kapitola, ktorá vysvetľuje vzťah medzi ospravedlnením a posvätením. Rimanom 6:13 „*ani nevydávajte svojich údov za nástroje neprávosti, ale sa oddajte*

Bohu ako živí z mŕtvych a svoje údy za nástroje spravodlivosti Bohu". Tento verš hovorí v prvej polovici o tom, čo mi je teraz zakázané, čo musím opustiť. Znamená to, že keď ide o moje oči, uši, údy, nohy, ruky, všetky moje zmysly, mentálne i telesné schopnosti, všetko, čo viem urobiť so svojim telom a svojou myslou, čo ma robí živou ľudskou dušou, tak pre mňa platí: nevydávajte ich v nepravosti ako službu hriechu. Nesmiete už ísť za hriechom a patriť hriechu. A druhá polovica verša dopĺňa: „ale sa oddajte Bohu ako živí z mŕtvych a svoje údy za nástroje spravodlivosti Bohu“. Čiže, čo je Božia vôľa pre mňa po obrátení? Čo Boh odo mňa na každý deň chce? Chce, aby som seba samého, či vnútorne, či navonok, zapojil do praktickej spravodlivosti voči Bohu. Čo v tomto verši potom znamená spravodlivosť? Tu to nie je pripočítaná spravodlivosť, ale je to naša poslušná aktivita smerom k Bohu, v chodení s Bohom na každý deň.

Šiesta kapitola listu Rímskym ďalej v 16-tom verši vyučuje: „*Či neviete, že komu sa vydávate za sluhov cieľom poslušnosti, že ste sluhami toho, koho poslúchate – buď sluhami hriechu na smrť buď sluhami poslušnosti na spravodlivosť?*“ Táto otázka je tak postavená, že vedie ku samozrejmej odpovedi. Ako ju čítame, už vieme, kde ma smeruje: „...buď sluhami hriechu na smrť, buď sluhami poslušnosti na spravodlivosť“. Slovo sluha je to isté slovo, ktoré sa niekedy prekladá aj ako otrok. Silné slovo nezlomnej oddanosti niečomu, čomu sa podriaďujeme. Starý život, to bola nezlomná oddanosť a lojalnosť hriechu. To bol starý život. Všetko, čo sme robili v starom živote, bolo, že sme poslúchali hriech, jeho

vášne, jeho túžby. Všetko, čo z nás vzišlo, sa prelievalo do skutkov hriechu a do myslenia hriechu. Teraz je tu však nový život a Písmo hovorí: teraz buďte otroci, sluhovia, ale spravodlivosti. Nezlomne, lojálne, sa oddajte poslúchaniu a výsledkom bude spravodlivosť. Naša poslušnosť má cieľ a tým je konanie spravodlivosti. Výsledkom spasenia bude život poslušnej aktivity smerom k Bohu, lebo „*oslobodení súc od hriechu podrobení ste v službu spravodlivosti*“ (Rímskym 6:18).

My sme sa nikdy sami nemohli oslobodiť od nadvlády hriechu. Oslobodil nás Pán Ježiš Kristus. Písmo hovorí: v Kristovej smrti, v jeho vzkriesení, v jeho záchrane máte oslobodenie od hriechu. Preto teraz môžeme slúžiť spravodlivosti.

V 6. kapitole Rímskym máme vysvetlenie toho, čo je to poslušnosť viery, a čo konkrétne to znamená „...*Lebo ako ste boli vydali svoje údy za sluhov nečistote a nepravosti robiť nepravosť, tak teraz vydajte svoje údy za sluhov spravodlivosti na posvätenie*“ (Rímskym 6:19). Toto je veľmi dôležitý verš, lebo spája viaceré myšlienky.

Konkrétne vidíme, že tu v Rímskym v šiestej kapitole, spravodlivosť je opak hriechu. To, čo robím a to, čo som urobil, je buď nepravosť, alebo spravodlivosť. A tam, kde je spravodlivosť, tam je posvätenie. Keď Písmo hovorí o posvätení, tak myslí na praktickú spravodlivosť, na praktickú činnosť, na praktické činné konanie dobrého – a to je opak hriechu. Keď je v Písme uvedený príklad toho, čo nemáme robiť (nemáme napríklad reptat), čo je chápané ako negatívne (ako hriech), tak od toho musíme od-

deliť svoju myseľ, svoje konanie, svoje postoje. A súčasne vidieť opak týchto negatívnych vecí a to je to, čo je správne. Opakom reptania je vďačnosť, ďakovanie, váženie si toho, čo v Bohu mám. Takto sa moja myseľ a vôbec celý človek, zapojí do služby spravodlivosti – a to je posvätenie. K tomu patrí ešte aj verš: *„Ale teraz oslobodení súc od hriechu a v službu podrobení Bohu máte svoj úžitok na posvätenie a koniec večný život“* (Rímskym 6:22). Keď sa podrobujeme Bohu a slúžime mu denno-denne, vtedy k nám prichádza požehnanie v podobe rastúceho posvätenia.

Nepotrebuje sa teda báť, že hovoríme niečo heretické, keď povieme, že po uverení a ospravedlnení sme volaní konať spravodlivosť, robiť spravodlivosť. To nie je v rozpore s tým, že pred Bohom sme ospravedlnení cez dar Kristovej spravodlivosti, ktorá nám je pripočítaná. Súbežne s pripočítanou spravodlivosťou nás Boh volá prakticky poslúchať a konať skutky spravodlivosti. Naša praktická spravodlivosť, do ktorej nás Písmo v šiestej kapitole listu Rímskym volá, nebude tu na zemi nikdy dokonalá a ani ju nikdy nebudeme môcť pridať k daru pripočítanej spravodlivosti akoby „na prílepšenie“. Predsa ale je skutočná a naozajstná a Boh ju takou aj nazýva. Boh skutočne a naozaj spravodlivosť pri nás chce nájsť. Preto neutekajme pred touto biblickou pravdou.

Venujme sa teraz ďalej vzťahu medzi vierou a poslušnosťou v živote kresťana. Nepotrebuje a ani nemôžeme klásť vieru proti poslušnosti Bohu v zmysle, že povieme: ja mám vieru a ty máš poslušnosť. To nesmieme robiť, lebo by to bolo tak nezmyselné, ako keď povieme,

že koreň stromu je proti korune a proti ovociu. Ako keby sme povedali: ty máš koreň, ja mám korunu a ovocie. To nedáva zmysel, lebo vieme dobre, že ovocie nie je v kolízii s koreňom. Tam, kde je koreň, tam je koruna aj ovocie. V prírode existuje situácia, že máme koreň a nemáme korunu a ovocie. To je ale vtedy, keď koreň je mŕtvy, keď nie je živý, keď vyschol. Ale tam, kde je zdravý koreň, tam očakávame a hľadáme aj ovocie.

Poslušnosť viery zodpovedá situácii, že máme zdravý koreň a hojné ovocie. Keď tvrdíme, že máme vieru, že máme koreň, že sme zakorenení v Kristovi, v Jeho spasení, tak potom pri nás má byť nájdené aj ovocie.

Uvedieme niektoré miesta z Novej zmluvy, ktoré spomínajú spravodlivosť a hovoria o praktickej, konajúcej spravodlivosti a o posvätení:

„No, ten, ktorý dáva semä sejúcemu a chlieb na pokrm, dá a rozmnoží vaše semen a dá rásť plodom vašej spravodlivosti“ (2. Korintským 9:10). Pavol vidí bratov v Korinte ako aktívnych, ako takých, ktorí dali svoje údy preč od nepravosti a zapojili ich do služby Bohu. Takíto uvidia, že ich poslušnosť a spravodlivosť prinesie ovocie, lebo Boh je mocný rozmnožiť plody spravodlivosti.

Ďalší verš je z listu Efezanom. *„Vy, deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo to je spravodlivé“* (Efezkým 6:1). Keď dieťa poslúcha rodiča a poslúcha ho podľa Boha, Písmo hovorí, že je to spravodlivé.

Ďalej *„aby ste boli čistí a prosť úrazu na deň Kristov, naplnení ovocím spravodlivosti, doneseným skrze Ježiša Krista, na slávu a chválu Božiu“* (Filipským 1:10-11). Pavol tu vo Filipským používa jazyk

plnosti či naplnenia, podobne ako napr. v 2. Tes 1:11. Boh nás chce naplniť záľubou na dobrotivosti, skutkami viery v moci (2. Tes 1:11) a ovocím spravodlivosti (Flp 1:11). Toto je život spaseného, toto je život v posvätení.

„Ale ty, ó, človeče Boží, utekaj od takých vecí, ale sa žeň za spravodlivosťou, pobožnosťou, vierou, láskou, trpezlivosťou, krotkosťou“ (1. Timoteovi 6:11). Timotej veľmi dobre vie, ako je ospravedlnený, ale Pavol mu píše, aby sa hnal za konaním spravodlivosti, za uplatňovaním praktickej spravodlivosti vo svojom živote.

„Každé písmo, vdýchnuté Bohom, je aj užitočné na vynaucovanie, karhanie, naprávanie, na výchovné káznenie v spravodlivosti“ (2. Timoteovi 3:16). Tento verš uvádza, ako vzniklo Písmo, ale aj to, za akým účelom je napísané. Boh dal Bibliu, aby naplnil svoj veľký plán a ten je uvedený v Rímskym 1:5 „poslušnosť viery medzi národmi“. Slovo Božie tak účinkuje v živote veriacich, že čoraz viac a radšej konajú, čo je spravodlivé a žijú životom v poslušnosti Bohu.

„Keď viete, že je spravodlivý, že každý, kto číní spravodlivosť, narodil sa z neho“ (1. Jána 2:29). Znovuzrodenie človeka je narodenie sa z Boha. Podľa čoho poznáme, že niekto sa naozaj narodil z Boha? Samozrejme musí vyznávať Ježiša Krista ako svojho Pána a Spasiteľa, ale okrem toho sa ešte niečo musí objaviť v jeho živote a tým je konanie spravodlivosti. Konanie spravodlivosti je ovocie, podľa ktorého sa pozná, či sa niekto narodil, alebo nenarodil z Neho. Podľa tohto ovocia, podľa konania spravodlivosti poznať deti Božie v kontraste ku deťom diabla (1. Jána 3:10). Toto je vlastne test

znovuzrodenia a v podstate je veľmi jednoduchý.

Ešte doplníme zopár myšlienok o tom, ako do tejto témy zapadá Starý zákon. Čo sa týka poslušnosti viery nie je žiaden zásadný rozdiel medzi Starou a Novou zmluvou. Rozdiel je hlavne v miere, v akej je to odkryté a rozpracované. Ako príklad konania spravodlivosti z viery v Starej zmluve uvidieme príbeh o Kainovej a Ábelovej obeti zaznamenaný v štvrtej kapitole Genezis.

Kain je poľnohospodár, Ábel je pastier. Obaja prinášajú obeť Bohu. Ábelova obeť je prijatá a Boh sa z nej teší, ale Kainova obeť nie je prijatá, Boh ju odmieta. Kain reaguje hnevom. Boh v rozhovore s Kainom odkrýva svoj Boží zákon, keď mu hovorí: „A Hospodin riekol Kainovi: Prečo si sa rozpálil hnevom, a prečo opadla tvoja tvár? Či, keď budeš dobre robiť, nebude povznesená a veselá? A keď nebudeš dobre robiť, hriech leží pri dverách, a jeho túžba sa nesie po tebe. Ale ty budeš panovať nad ním!“ (Genezis 4:6-7).

Keď Boh vyzýva Kaina dobre robiť, pozýva ho k tomu, aby tak, ako jeho brat Ábel, aj on poslúchol. Urob tak, ako urobil on. Buď poslušný v spôsobe obete a buď poslušný vo viere ako zdroji tej obete. Máš moje pozvanie, máš moju výzvu a máš moje zaslúbenie, že keď sa tomu podriadiš a poslúchneš, opäť sa ti vráti radosť do života, ktorý som ja pripravil. Ale ak nie, premôže a ovládne ťa hriech.

Teraz, my ako veriaci éry Nového zákona, nemôžeme povedať, že to je predsa o Božom zákone a nás sa to nijako netýka. Naopak, musíme si všímať, ako do toho celého zapadá viera

a otázka ovocia viery. Ako kresťan mám, hoci len pri letmom prečítaní, rozumieť, že moja radosť a naplnenie je spojená s tým, že robím dobre.

Pozrime sa, aké kľúčové poučenia odvádza z týchto raných udalostí ľudstva Nový zákon. „*Lebo to je tá zvesť, ktorú ste počuli od počiatku, aby sme milovali jeden druhého. Nie tak, ako čo Kain bol z toho zlého a zabil svojho brata. A prečože ho zabil? Preto, že jeho skutky boli zlé a jeho bratove spravodlivé*“ (1. Jánov 3:11-12). Ján vysvetľuje, že Ábel urobil spravodlivý skutok, Ábel konal to, čo sa Bohu páčilo. Ábel naplnil, povedali by sme, požiadavku poslušnosti. Ale bola Ábelová poslušnosť poslušnosťou bez živej viery?

Židom 11:4 ukazuje, že konflikt medzi Kainom a Ábelom bol hlbší. „*Vierou doniesol Ábel Bohu väčšiu obeť než Kain, ktorou to vierou dostal svedectvo, že je spravodlivý, keď svedčí Boh pri jeho daroch, a ňou, zomrúc, ešte hovorí.*“ Ábel naozaj urobil to, čo je dobré a spravod-

livé a Kain naozaj urobil to, čo je zlé a nespravodlivé. Ale zároveň list Židom ide hlbšie a dáva Ábela na zoznam ľudí, ktorí konali z viery a boli poslušní vo viere. Boh obeť od Ábela prijal, lebo pramenila z viery. Ábel mal živú vieru a mal i praktickú poslušnosť. Kain nemal vieru a nakoniec nemal ani poslušnosť. Boh Kainovi v Genezis 4 nehovorí, že má dobre robiť bez viery. Hovorí mu, nasleduj príklad Ábela. Ver mi a urob správne. Dôveruj mi a urob dobro. Dôveruj mi a vykonaj to, čo je dobré. Toto nás vracia späť na začiatok. Vracia nás k tomu, čím sme začali: Poslušnosť viery. Súvis medzi vierou a poslušnosťou Božích detí je taká, že každá poslušnosť má byť poslušnosťou z viery. Viera nie je proti poslušnosti Bohu.

Takže sme mohli vidieť, ako Písmo od knihy Genesis až po Jánové listy rozvíja tému poslušnosti z viery. Biblia od prvých stránok učí o konaní dobra a spravodlivosti a vedie nás naplniť tento cieľ poslušnosťou viery.

Ján Šichula

Roy Hession: **Nové obživenie**

Kapitola 5

Holubica a baránok

Vítazný život a účinné získavanie duší nie sú ovocím našej šikovnosti, úsilia, snahy ani nejakej inej produkcie, ale jednoznačne ovocím Svätého Ducha.

Nič nie je preto dôležitejšie, než aby sme nezarmútili Svätého Ducha a boli ním plnení. Použijeme prirovnanie Pána Ježiša: ako letorasty by sme mali byť trvalo plní miazgy, Jeho miazgy. O tom, ako sa to môže stať, máme obraz v prvej kapitole Jánovho evanjelia. Pri krste zostúpil na Pána Ježiša Svätý Duch. Ján Krstiteľ videl, ako Ježiš prichádza k nemu a povedal o Ňom: „*Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta*“. Potom, keď Ho pokrstil, videl nebo otvorené a Božieho Ducha, ako zostupuje na Neho v podobe holubice.

Pokorný Baránok

Áký výstižný obraz: holubica, zostupujúca na Baránka a spočívajúca na Ňom. Baránok a holubica sú najkrotkejšími z Božieho stvorenia. Baránok pripomína krotkosť a podriadenosť, holubica pokoj. Prezrádzajú nám niečo o Božej podstate – pokore. Keď sa večnému Bohu zalúbilo, aby sa zjavil vo svojom Synovi, dal mu meno „Baránok“; keď bolo potrebné, aby Svätý Duch prišiel na svet, bol zjavený v podobe holubice. Lebo sám Boh je pokorný, je zrejmé, že aj my máme byť pokorní. Keď máme chodiť s Bohom, musíme sa aj my vyznačovať touto vlastnosťou.

Hlavné poučenie z tejto udalosti je, že Svätý Duch ako holubica mohol

zostúpiť a ostať na Pánovi Ježišovi iba preto, lebo On bol Baránkom. Keby Pán Ježiš bol mal inú povahu než povahu Baránka (pokora, podriadenosť, sebaobetovanie), holubica by nemohla pri Ňom prebývať. Pretože je sama krotká, bola by odplašená, keby Ježiš nebol tichý a pokorný srdcom. Tento obraz nám napovedá, od čoho závisí príchod Svätého Ducha a Jeho prebývanie v nás. Môže sa tak stať iba pod podmienkou, že sme ochotní prijať povahu Baránka. Nie je možné, aby v nás mohol prebývať, ak je naše „ja“ nezlomené. Prejavy pýchy („ja“) sú opakom krotkosti holubice. Prečítajme si Galatským 5, kde je vymenované devätoraké ovocie Ducha (láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť), ktorým nás túži naplniť. Porovnajme si to so skutkami tela: cudzoložstvo, smilstvo, nečistota, zmyselnosť, modloslužba, čarodejníctvo, nepriateľstvá, svár, nenávisť, hnev, zvyady, rozbroje, roztržky, závisť, vraždy, opilstvá, hodovania a im podobné veci. Je to taký protiklad, ako krotkosť holubice a zúrivosť vlka!

Povaha Baránka

Je zrejmé, že Svätý Duch v nás prebýva a ostane pri nás len vtedy, ak sme ochotní byť takými, aký bol Pán Ježiš

– Boží Baránok – v každej okolnosti, do ktorej nás vedie. Nič nie je také pokorujúce, ako pohľad na Baránka na ceste na Golgotu, na ktorú šiel miesto nás. Pohliadnime na Neho na chvíľku ako na ovečku.

Ovečka je jedným z Božích tvorov najviac odkázaná na pomoc. Nemá nič, čo by jej slúžilo na sebaobranu. Vo všetkom je odkázaná na pomoc pastiera. Pán Ježiš sa pre nás stal takým bezbranným Baránkom. Nedúfal vo vlastnú silu a šikovnosť, ale vo všetkom a po celý čas bol závislý od Otca. „Syn nemôže robiť nič sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca.“ Ale akí sme my? Často máme vopred premyslené vlastné spôsoby, ako sa dostať z ťažkostí, aby sme si sami pomohli. Koľko ráz sa spoliehame na vlastné sily, ako keby sme niečo mohli konať na Božiu slávu sami zo seba. Potom holubica – Duch Boží sa musí vzdialiť, aspoň čo sa týka požehnania a Jeho prítomnosti. Stane sa to vtedy, keď nie sme ochotní zotrvať v duchu Baránka.

Poddajný Baránok

On bol aj ako Baránok, ktorý sa nechal „strihať“, teda obrat o jedinú ochranu, o svoje práva, svoju povest. Keď Mu zlorečili, za nás, On nevracal. Keď trpel, nehrozil. Nikdy nepovedal: „So mnou predsa takto nemôžete zaobchádzať; či neviete, že som Boží Syn?“ Ako je to s nami? Koľkokrát sme sa zdráhali nechať sa „ostrihať“ od všetkého, čo nám právom patrilo! Neboli sme ochotní vzdať sa pre Neho toho, čo je naše. Trvali sme na tom, aby sa nám dostalo úcty, aká nám právom patrí. Vzpierali sme sa, zápasili sme. Duch Boží sa vtedy vzdialil, lebo sme neboli

ochotní zaujať postavenie strihanej ovce, a tak sme sami seba pripravili o pokoj a zostali sme tvrdí a neláskaví.

Tichý Baránok

Pán bol tiež mlčiacim Baránkom. „Ako ovca, ktorá umŕkne pred svojimi strihačmi“, ani On neotvoril svojich úst. Ludia Ho osočovali, ale On neodpovedal. Nikdy sa nebránil, neobhajoval, neprehovoril na svoju obranu. Na druhej strane my sme rýchli hovoriť, keď o nás iní vyrieknu neláskavé alebo lživé slová. Bránime sa zvýšeným hlasom, dobre nás počuť pri sebaobrane alebo pri presadzovaní svojich práv. A väčšinou sa to nedeje bez hnevu. Ospravedľňujeme sa, namiesto toho, aby sme úprimne priznali svoju chybu. Pri takýchto situáciách sa Duch Boží zarmúti a vzdialí, spolu s Ním aj Jeho pokoj a požehnanie z našich sŕdc, lebo sme neboli ochotní prijať úlohu mlčiaceho baránka.

Nepoškrvnený Baránok

On bol tiež Baránkom bez poškrvny. Nielenže nič nevyšlo z Jeho úst, ale ani v Jeho srdci sa nenašlo Isti, len láska k tým, čo Ho poslali na kríž. Neprechovával k nim ani tichý vzdor, nebolo v ňom výčítiek ani horkosti. Aj potom, keď Ho pribili na kríž, tíško prosil: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“. Ochotne v krotkosti za nás zniesol aj utrpenie. Ako je to s nami!? Často sa dáme strhnúť do hnevu a nenávisti voči tým, ktorí nám ubližujú, hoci sa to nedá porovnať s Jeho utrpením. Každá taká situácia znečistí a poškrvni naše srdcia a Duch Boží sa musí vzdialiť.

Hore vymenované skutky a postoje sú hriechmi, ktoré zarmucujú Svätého

Ducha a pripraví nás o požehnanie. Dôležitou otázkou je: „Ako sa môže Duch Boží vrátiť s Jeho pokojom a mocou do našich životov?“ Odpoveď je jednoduchá: „Cestou zmierenia pre obeť Božieho Baránka“. Pán Ježiš nie je len Baránkom pokorným, ale aj Baránkom poddajným, tichým, nepoškvrneným, no navyše je Baránkom *zástupným*.

Pre Žida bol obetovaný baránok vždy baránkom zástupným. Jeho krotkosť a poddajnosť bola popri hlavnom poslaní iba vedľajšia. Podstatné bolo, že baránok bol zabitý a jeho krvou bol pokropený oltár, aby bol hriech očistený. Keď sa Pán Ježiš stal Baránkom, Jeho pokora bola potrebná na to, aby sa na kríži mohol stať naším Zástupcom, Baránkom nesúcim naše hriechy na svojom tele na kríž. Buďme tiež ochotní pokoriť sa, ako sa aj Pán pokoril, a Duch Boží sa k nám vráti.

Ovládaný Svätým Duchom

Holubica v Biblii symbolizuje Svätého Ducha a všeobecne je obrazom pokoja. Naznačuje, že ak nás očistila Ježišova krv a my chodíme v pokore s Baránkom, prejavom prítomnosti a plnosti Ducha v nás bude pokoj. To je skúška nášho neprestajného chodenia s Ním. „*Pokoj Kristov nech rozhoduje vo vašich srdciach*“ (Kolosenským 3:15). Keď radosť a pokoj Ducha v našich srdciach viazne, príčinou je hriech. Keď sme sa v niečom odchýlili od Baránkovej pokory, prosme Boha, aby nám dal poznať príčinu. Zo spoznaného robme neodkladne pokánie a prinesme to ku krížu. Potom sa pokoj od Svätého Ducha obnoví v našich

srdciach a nanovo budeme zakúšať Jeho požehnanie. Boh nám ponúka v prevzácnej krvi Pána Ježiša, aby sme sa za každých okolností takto obnovovali.

Dovoľ, aby tvoj život bol ovládaný Svätým Duchom, Božím pokojom. Dovoľíš Bohu, aby bol po celý deň tvojím Radcom? Zistíš, že trvalo usvedčovaný a pokorovaný budeš stále viacej rásť do podoby Božieho Baránka. Spoznáš víťazstvo, ktoré jediné stojí za to, víťazstvo nad sebou samým.

Kapitola 6

Obživenie v rodine

Pred niekoľkými tisícročiami v najkrajšej záhrade, aká kedy bola na Zemi, žili muž a žena. Stvorení na podobu svojho Stvoriteľa žili len preto, aby Ho zjavovali tvorstvu, jeden druhému a neustále Ho oslavovali. Pokorne prijali svoje postavenie podriadenosti, aké sa patrí mať vo vzťahu k Stvoriteľovi – plné dôvery a vydania sa do Jeho vôle. Táto podriadenosť Bohu sa zrkadlila aj v manželstve. Takto panovala v rodine uprostred raja úplná harmónia, súlad, pokoj, láska, jednota – nielen s Bohom, ale aj medzi manželmi.

Potom však jedného dňa bola táto harmónia narušená. Do vzťahu človeka s Bohom sa vkradol had a s ním hriech. Pretože stratili pokoj a spoločenstvo s Bohom, stratili ho aj medzi sebou. Už nežili pre Boha, ale každý pre seba. Pretože stratili spojenie s Bohom, narušilo sa aj ich manželské spoločenstvo. Namiesto pokoja, lásky a jednoty prichádza súperenie a nenávisť – iným slovom **HRIECH!**

Obživenie sa začína v rodine

Bola to teda rodina (manželstvo), kam sa najskôr vlámal hriech. Je to rodina, kde musí začať obživenie. Obživenie je naliehavo potrebné v cirkvi, v krajine, vo svete; ale obživená cirkev bez obživených rodín by nebola možná. Je to najvzácnejšie, najdôležitejšie miesto, kde treba začať s obživením v prvom rade. Skôr než budeme pokračovať, pripomeňme si, čo rozumieme pod duchovným obživením.

Je to jednoducho nový život v srdciach, v ktorých duchovný život vychladol. Nie je to nový život vo vlastnom snažení alebo z vlastnej horlivosti. Nejedná sa o život telesný, ale o život duchovný – Boží, život s Pánom Ježišom, ktorý nás zmocňuje a nami preteká. Tento život sa prejavuje v spoločenstve a v jednote s tými, s ktorými žijeme. Nič nemá stáť medzi nami a Bohom, ani medzi nami a inými ľuďmi. Rodina – manželstvo je miesto, kde by takýto stav mal vládnuť viac než všade inde. Ale ako sa pri mnohých vyznávajúcich kresťanoch skutočnosť v rodinách od toho odchyľuje! Rýchlo sa prejaví podráždenosť aj v malých veciach, náladovosť, sebeckosť či tichá urazenosť, nevraživosť, a to dokonca aj tam, kde inak v podstatných otázkach vládne jednota. Jednoducho, chýba plná jednota a spoločenstvo, ktoré by malo charakterizovať rodinný kresťanský život. Všetko, čo rozdeľuje ľudí, vstupuje aj medzi Boha a ľudí a ruší naše spoločenstvo s Ním, takže naše srdcia už neprekypujú Božím životom.

Kde je chyba v našich rodinách?

Rodina je spojenie užších alebo vzdialenejších vzťahov jednak medzi

manželom a manželkou, rodičmi a deťmi, bratmi a sestrami a jednak medzi všetkými, čo sú z rodinných dôvodov spojení.

Prvá slabina v mnohých rodinách spočíva v tom, že im chýba otvorenosť. Jej členovia nie sú vzájomne úplne otvorení. Obrazne povedané, žijú za zatiahnutými závesmi. V skutočnosti sa nepoznajú, nevedia, akými v podstate sú, a ani sa o to nesnažia. Dokonca ani tí, čo žijú v najintímnejších vzťahoch, nevedia, čo sa odohráva vo vnútri toho druhého. Nevedia navzájom o svojich starostiach, zápasoch, zlyhaniach alebo o veciach, z ktorých nás Pán Ježiš tak často musí očisťovať. Tento nedostatok otvorenosti je dôsledkom hriechu. Dôsledok prvého hriechu bol ten, že Adam a Eva sa pred Bohom skryli. Tí, čo boli predtým vo vzťahu s Bohom i navzájom otvorení, sa teraz pre hriech skryli. Keď sa skrývali pred Bohom, môžeme si byť istí, že sa čoskoro začali skrývať aj jeden pred druhým. V Adamovom srdci boli reakcie a myšlienky, ktoré Eva nikdy nemala právo poznať, a to isté platilo aj z jej strany. Začalo to s nimi a platí to až dodnes. Ak máme niečo, čo tajíme pred Bohom, tajíme to prirodzene aj medzi sebou. Skrývame svoje skutočné „ja“ za maskou. Niekedy sa skrývame tým najpodivnejším spôsobom: predstierame humor. Zamedzíme tým rozvinutie vážneho rozhovoru, ktorý by odhalil, akí sme v skutočnosti. To samozrejme nechceme, a tak pokračujeme vo vtipkovaní. Nie sme vo vzájomných vzťahoch úprimní a s osobou, ktorá nie je úprimná, nikto nemôže mať hlbšie spoločenstvo. Potom sú jednota a pravé spoločenstvo v rodinách a zboroch

nemožné. Písmo to nazýva „chodením vo tme“, lebo všetko, čo sa skrýva, je vo tme.

Zlyhanie v láske

Druhou chybou v našich rodinách je zlyhávajúce v skutočnej vzájomnej láske. Láskou nie sú iba emócie, sentimentálny cit, ba ani silná vášeň. Dobré známe slová z 1. Korinským 13 hovoria, čo znamená skutočná láska. Keď sa postavíme do ich svetla, zistíme, ako málo jeden druhého milujeme, a že naše správanie má skôr opačnú orientáciu. Opakom lásky je sebeckosť, v prerastenej forme nenávisť!

Ako je to s láskou v našich rodinách, keď ich postavíme do hore uvedeného zrkadla? Často sa správame presne opačne. Žiaľ, práve rodina môže byť miestom hnevu a závisti!

Rodičia môžu žiarliť na deti a veľmi často panuje horká závisť medzi súrodencami. „*Láska sa nespráva neslušne.*“ Ako je to so zdvorilosťou a ohľaduplnosťou?

Zdvorilosť je láska v malých veciach, ale práve v malých veciach sa dopúšťame najčastejšie prehrškov. „*Láska sa nenadúva.*“ Pýcha sa prejavuje v rôznych podobách. Myslíme si, že všetko vieme najlepšie, všetko chceme riadiť podľa svojej predstavy. Radi dirigujeme, sekírujeme, a keď sa nenaplní naše očakávanie, sme rýchli k pohrdaniu.

„*Láska nehľadá svojho vlastného*“, teda láska nie je sebecká. Denne často kladíme svoje záujmy nad záujmy iných. Ako ľahko sa dáme vyprovokovať! Ako rýchlo nás podráždí rozhodnutie druhého! Často nás ovládne neláskavá myšlienka, vzdor pre niečo, čo ten druhý urobil

alebo neurobil. To všetko nie je v súlade s láskou. Netrzeplivosť, závisť, pýcha, svojvôľa, sebeckosť, podráždenosť a tichý vzdor sú v podstate prejavom nenávisť! A nenávisť je HRIECH.

Jediný spôsob nápravy

Rozhodujúce je, či skutočne chceme mať nový život, obživenie vo svojej rodine. Musím v tejto veci preskúmať svoje srdce. Či chceme pokračovať v doterajšom spôsobe života, alebo či naozaj túžim po novom živote, po živote s Pánom Ježišom. Prvé kroky môžem urobiť len vtedy, ak po tom naozaj budem túžiť. Pokračovaním je, aby som svoj hriech nazval hriechom a aby som s ním v duchu pokánia prišiel ku krížu a dôveroval Pánovi Ježišovi, že ma od neho celkom očistí. Keď sa v modlitbe skloním (pod krížom), Jeho milosť, láska, trpezlivosť a zhovievavosť začnú prúdiť do môjho srdca. Vzácná krv Kristova ma očistí od každého hriechu a Svätý Duch ma začne premieňať na charakter Pána Ježiša. 1. list Korinským 13. kapitola odzrkadľuje Jeho charakter. To všetko je nám darované, a keď sme Jeho, potom sa v nás musí prejaviť aj Jeho charakter.

Moc očistnej krvi môžeme uplatniť vždy vtedy, keď nás začnú ovládať prvé príznaky hriechu, lebo zdroj krvi je tu vo viere stále pre nás k dispozícii. Toto poznanie nás veľmi rozhodne bude zaväzovať, aby sme vo svojich rodinách kráčali cestou kríža. Aj naďalej sa ocitneme v situáciách, kde sa bude treba vzdať vlastných práv, ako sa aj Pán Ježiš kvôli nám vzdal svojich práv. Budeme si musieť uvedomiť, že to, čo v nás tak ostro reaguje na sebeckosť a pýchu iných, je naše vlastné sebeckosť a pýcha,

ktorých sa musíme vzdať. Nedajme sa odradiť, prijímajme prejavy iných ako Božiu reč ku nám a krotko sa podrobme Božej vôli. To, samozrejme, neznamená, že musíme prijať každý prejav človeka ako Božiu vôľu pre nás. Ani zďaleka nie! Čo sa mňa týka, je možné, že Boh aj mňa bude chcieť použiť ako nástroj – ak zostávam v duchu pokory – k tomu, aby niekoho priviedol k poznaniu Svojej vôle. Ak sme rodičmi, iste neraz budeme musieť pevnou rukou naprávať svoje deti. Avšak nič nemáme robiť zo sebeckých motívov. Nech nás vedie iba láska k Pánovi.

Po celý čas sa musíme podriaďovať, obetovať svoje práva i pohodlie, lebo len tak nás môže láska Pána Ježiša naplniť

a cez nás pôsobiť. Tvrdé srdce vzbĺkne: „Je to tvoja chyba!“ Pokorný človek však vyzná: „Je to moja chyba.“ Keď v našich rodinách často zaznejú slová pokorného vyznania, prežijeme, ako sa všetko zmení! Pripomeňme si, že ku krížu musí prísť každý sám za seba. Tam musíš hovoriť len za seba: „Bola to moja chyba.“ Boh bude pracovať aj na tvojich protivníkoch, ale cez tvoje zlomené srdce alebo pokoru viac, než cez čokolkek iné, čo by si povedal alebo urobil.

Vo svete ľudí často spája hriech. Nás hriech núti k nohám Pána Ježiša, kde je očistený. Je to miesto, kde je nám vrátená jednota. Teda prejavom skutočnej jednoty je: dvaja alebo aj viacerí hriešnici spolu pod krížom Golgoty.

Redakčne skrátené texty vybraných kapitol knihy Roy Hession: Nové obživenie, vydavateľstvo MSEJK, Bratislava 2009, www.msejk.sk. Uverejnené s láskavým súhlasom vydavateľstva.

Na povrázku satana

Môj život je typický príbeh vyznávača punku. Narodil som sa v roku 1963 v Mníchove. Otec Španiel, mama Nemka. Mal som osem rokov, keď sme sa odsťahovali na sever Španielska, do Pamplony, kde mali rodičia reštauráciu.

Otec, ktorý bol v mladosti katolíckym kňazom, sa ma snažil vychovávať nábožne. Bolo samozrejmosťou, že som v nedeľu chodil do kostola. Zo začiatku sme mali so sestrou harmonický domov. Neskôr sa vzťah medzi rodičmi zhoršil a začali hádky. Čoraz surovejšie hádky sa stali pre nás deti bremenom a zdrojom strachu. Matka to už ďalej nevydržala a vrátila sa do Nemecka. Nás nechala na štyri mesiace pri otcovi, až dokiaľ sa neudobrili. Po niekoľkých mesiacoch predali reštauráciu a presťahovali sme sa späť do Mníchova.

Keďže som nebol dobrým žiakom, ťažko som zvládal prechod na nemeckú školu a dostával som viac a viac zlých známok. Jedinou reakciou mojich rodičov bola bitka, mlátili ma ako žito. Otec ma raz v hneve za moje zlé známky vytiahol z postele a udrel po tvári. Môj vzťah k otcovi čoskoro prerástol vo vriacu nenávisť.

Mal som trinásť rokov. V mojom živote nastalo obdobie útekov. Hľadal som to, čo mi doma chýbalo: pokoj, porozumenie, ochranu. Veľmi som po tom túžil! Takto som sa snažil utiecť pred

problémami, starosťami a úzkosťami, ale o pár dní som skončil na polícii, odkiaľ ma priviedli domov k rodičom. V šestnástich rokoch som ukončil školu a stal som sa pekárenským učňom.

Aby som nemusel denne veľa cestovať, poskytli mi zamestnávateľia izbu. Cítil som sa slobodný, konečne som mal slobodu, po ktorej som tak túžil. Zbavil som sa rodičov, ktorých som nenávidel. Nenávisť ma ako rakovinový nádor vnútorne zožírala. Stal som sa bezcitným a odmeraným. V ušiach mi neustále znela jedna matkina veta: „Nikdy sa na nič nezmôžeš, si naničhodná nula“. Tie slová ma hlboko ranili. Mal som komplexy menejcennosti. Vedomie, že nie som ničoho schopný, posilňovalo vo mne pocit nenávisť voči môjmu okoliu, hlavne voči cudzincom, hoci sám som k nim patril. Moju myseľ začalo ovládať násilie a túžba všetko ničiť. Vtedy som už bol na satanovej lodi, a ten si zo mňa urobil svojho čiteľa a bezvýhradného nasledovníka.

Na pracovisku bolo niekoľko dievčat, z ktorých sa jedna vynímala. Alexandra bola nábožné dievča, ktoré verilo v existenciu Boha. Spoločne mala ruský pôvod, takže som ju mal vlastne nenávidieť. Ale to sa nestalo. Po dlhom čase sa moje srdce opäť rozohrialo a zamilovali sme sa do seba.

Alexandra sa stala pre mňa všetkým, bol som s ňou šťastný. Nevšimli sme si, že časom sme sa stali jeden druhému modlou a náš vzťah nemal pevné základy. Vzťah sa rozpadol a spájala nás len sexuálna závislosť.

Raz som prišiel opitý do práce. Vyhodili ma. Mne bolo už všetko jedno. Ranil som svoje okolie, lebo zo svojho

neúspechu som vinil každého, len seba nie. V Mníchove v roku 1980 som sa na štadióne zoznámil s neonacistami. Útočili sme na Grékov, Turkov, ...na všetkých nenávidených cudzincov. Jedna takáto akcia ma dostala za mreže. Prvýkrát som sedel vo väznici. Koniec alkoholu, koniec punku. Ovládla ma hrozná samota.

Ako lúč svetla do mojej tmavej cely prichádzali Alexandrine listy, ktorá napriek všetkému vyhladávala kontakt so mnou. V listoch písala o kresťanoch, ktorých spoznala, o Božej láske, ktorá je aj pre mňa. Jej riadky sa ma dotkli. Znova a znova som musel nad nimi premýšľať. V cele som mal dosť času a možností hľadať Boha a volať k Nemu. Namiesto toho sa vo mne zrodil satanský plán. Počítal som s dvoma rokmi väzenia a vedel som aj to, že sudca číta všetky listy, ktoré si s Alexandrou vymieňame. Rozhodol som sa, že zneužijem Božiu vec vo svoj prospech a budem písať vznešené listy. Tak som predstieral svoju „lútosť“ a obrátenie sa. Plán sa mi podaril. Keď som mal po troch mesiacoch súdne pojednávanie, Alexandra svedčila v môj prospech. Predstierali sme zamilovanosť. Dostal som len podmienený trest. Najprv sa zdalo, že je všetko v poriadku. Bol som slobodný a prijali ma za učňa do inej pekárne. Srdce som mal však stále naplnené nenávisťou.

Medzi mnou a Alexandrou bol napätý vzťah. Najprv som s ňou býval v jednej izbe, ale vnútorne sme sa od seba veľmi vzdialili. Ja som chodil každý deň do punk klubu. Domov som sa vracal neskoro v noci. Raz sme sa škaredo pohádali a Alexandra sa odsťahovala k otcovi.

Izbu mi prenechala a ku mne sa nastahovali punkáči. Prenajímateľ nám čoskoro vypovedal zmluvu, lebo sme rušili okolie. Museli sme vyprázdniť izbu a aj Alexandra si musela vziať svoje veci. Zakrátko sa objavil nejaký mladý muž, ktorý sa predstavil ako Alojz a pomáhal jej s batožinou. Alojz mi navrhol, aby som sa nastahoval do kresťanskej komunity. Hrdo som návrh odmietol a rozlúčil som sa.

Opäť som sa ocitol na ulici a bol som nútený spolu s punkáčmi žiť v špine a v bahne. Blížila sa zima. Skúsil som sa skontaktovať s rodičmi, ale oni ma odmietli. Nezostávalo mi nič iné, ako nesmelo poprosiť kresťanov o nocľah. Títo mladí kresťania ma srdečne prijali a nasledujúce týždne som mal možnosť vyskúšať ich spôsob života, ktorý bol pre mňa úplne nezvyčajný. Ich srdečnosť a nezištnosť ma veľmi oslovila. Dali všetko bez nároku a očakávania. Neodznelo medzi nimi ani jedno škaredé slovo.

Aj keď som býval u kresťanov, chodil som medzi punkáčov do punk klubu. V jednom takom klube som sa stal vyhadzovačom. Mal som zadarmo pivo. Stalo sa i to, že v noci prišiel po mňa Alojz. Vtedy som so sebou doviedol aj ďalších kamarátov. Kresťania nám dali nocľah a zaopatрили nás. Nevedeli sme to pochopiť. Priam žiarila z nich láska a srdečnosť, čo pre nás bolo nepochopiteľné, veď ani rodičia o nás nejavili záujem! Táto milá srdečnosť nás zneistila a odpovedali sme provokáciou. Raz som sa Alojzovi vyhrážal nožom, no on ani vtedy nestratil sebakontrolu a milými slovami ma odzbrojil. Občas som s Alojzom išiel na evanjelizačné stretnutie. Kresťania nás prijali s otvorenou náru-

čou, aj keď niektorí poriadne zalapali po dychu, keď sme sa objavili v miestnosti s nafarbenými vlasmi, vymalovanými očami a s vôňou pančovaného vína.

Na lásku kresťanov som reagoval čoraz väčšou nenávisťou. Nevýslovne ma štvalo, že majú vo svojich srdciach presne to, čo v mojom úplne chýbalo: pokoj a radosť. Aby som ich urazil, na kožený kabát som si napísal také výrazy, ktoré znesväcovali meno Ježiš.

Jednu noc som vyhľadal Alexandru. Bol som totálne opitý. Do rána som zostal u nej a potom ma zalial nával hnevu. Alexandra mala na stene ikony, tie som postŕhal a oplul a nenávisť som zakričal: „Zapri svojho Boha a služ satanovi!“ Vedená Božou láskou mi povedala: „Nie, Ježiš ťa miluje!“ Vtom som stratil sebaovládanie a zareval som na ňu: „Zapri Ho!“ Keď mi neodpovedala, priskočil som k nej a bil som ju vybíjaným opaskom. Predtým sa vždy bránila, teraz klesla na zem, objala moje nohy a povedala: „Nechoď preč, Boh nás miluje.“ Videl som, že je veľmi vysilená, udel som ju po tvári a s hnevom som vybehol z izby. Teraz, keď si na to spomeniem, srdce mi ide puknúť. Nevieť pochopiť, ako som mohol tak nenávidieť Boha, ktorý sa v tom čase už začal udomáčať v živote Alexandry a ako som mohol byť taký krutý voči človeku, ktorého som mal rád.

Čím viac som sa opájal alkoholom a hašišom, tým viac som počul: „Ježiš ťa miluje.“ Len silný punk-rock dokázal na čas prehlásiť vo mne tie slová. V tom čase som opustil kresťanskú ubytovňu a s niekoľkými priateľmi som odišiel do Norimbergu. Potom, ako sa nám vyčerpali všetky financie, sme sa mu-

seli vrátiť do Mníchova. Vyhľadal som Alexandru na jej novom pracovisku. Bol som na najhlbšom dne, lebo už ani punk pre mňa nič neznamenal. Pôvodne som si chcel od nej len požičať peniaze, ale nakoniec som sa rozhodol, že pôjdem po ňu do práce.

Ani ona nebola na tom práve najlepšie, medzitým sa z nej stala alkoholička. Obaja sme svoj stav zakrývali. Obaja sme boli dokonale vylúhovaní. Cítili sme, že toto je koniec. Bola len jediná možnosť, ako sa z tejto biedy dostať a vedel som, že musím prehodiť výhybku, aby som mal akú – takú vyhlíadku do budúcnosti. Povedal som:

„Začnime všetko od začiatku. Mám dosť punku a doterajšieho života.“

„Už len On nám dokáže pomôcť, Ježiš Kristus,“ odpovedala Alexandra.

„Vrátíme sa k Alojzovi a spýtame sa ho, či nás ešte raz prijme. Potom odhodím tieto handry a budem si hľadať zamestnanie.“

„Najprv mi to musíš dokázať, inak ti neverím!“

Rozlúčili sme sa a ja som išiel do kresťanského strediska. Zazvonil som, otvoril mi Klaus a prekvapene na mňa pozeral.

„Môžem ísť dnu? Chcem sa zbaviť týchto handier.“ Klaus ma neodmietol, ja som odhodil punkácke veci a z krabice na povale som si vybral oblečenie. Na druhý deň som zašiel na úrad práce, kde mi našli zamestnanie; stal som sa umývačom.

Navonok sa môj život úplne zmenil, ale zlé srdce nezmenili ani pekné šaty, ani slušná práca. Túto zmenu mohol vykonať jedine Boh. Prelom sa začal, keď mi Klaus daroval Nový zákon.

Pri čítaní som natrafil na takúto vetu: „...v tú hodinu, ktorí sa nenazdáte, príde Syn človeka“ (Lk 12:40). Veľmi to mnou otriaslo, lebo na stretnutie s Ježišom som nebol vôbec pripravený.

Láska Ježiša Krista ma doviedla nielen k poznaniu môjho stavu i hriechov, ale aj k poznaniu Jeho nevysloviteľnej milosti. Čítal som tieto nádherné slová: „...toho, kto príde ku mne, nevyženieň von“ (Ján 6:37). „Je to možné, Bože? Naozaj by si prijal aj takéhoto špinavého punkáča, ktorý šliapal po tvojom svätom mene?“

V živote človeka sú rozhodujúce chvíle, keď vieme: „Teraz – alebo nikdy!“ Pre mňa vtedy nastal kritický čas, lebo som jasne počul Boží hlas, ktorý ma volal k pokániu. Nechcel som premeškať príležitosť. V ten deň som odovzdal Bohu v modlitbách celý svoj život, ktorý bol v troskách. Prosil som Ho, aby mi odpustil bezbožnosť, a aby ma prijal k sebe. Táto modlitba bola prvým krokom v mojom novom živote, v živote radosti a pokoja, bez pút. Aj Alexandra učinila podobný krok, aj ona prežila vyslobodenie od hriechov skrze vieru v Ježiša Krista, ktorý svoj život položil za nás ako výkupné na kríži.

Odvtedy ubehlo pár rokov, raz som bol hore, raz dole, ale Boh ma nikdy neopustil. Mal som obdobia, keď sa ma zmocnila pýcha a sťažil som bratom naše spolužitie. Ale Pán vzal uzdu na kratšie, aby som sa spamätal. Bolo to často bolestivé, ale ani za všetky poklady sveta by som sa nebol vrátil k starému spôsobu života. V roku 1983 sme sa s Alexandrou zosobášili. Boh nás obdaril chlapčekom a dievčatkom.

Odkedy som sa stal Božím dieťaťom, snažím sa povedať svojim bývalým

kamarátom-punkerom, ako Boh zmenil môj život. Jeden z nich namietal, že náboženstvo mi nanútili. S čistým srdcom som mu mohol odpovedať, že jedine živý Boh prehovoril ku mne cez svoje Slovo a On sám ma presvedčil. Možno aj ty, ktorý čítaš tieto riadky, si v podobnej situácii, ako som bol ja. Ak ťa ťaží a spútava alkohol, drogy, žiadosť po peniazoch, krádež, sexuálna nemorálnosť, vražda alebo hocičo iné, vedz, že Ježiš Kristus zomrel za tieto hriechy na kríži a znášal odplatu za moje

a Tvoje hriechy. Preto jedine Boh môže odpustiť naše hriechy a ponúknuť nový, večný život. „*Lebo Boh tak miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby každý, kto verí v Neho nezahynul, ale mal večný život*“ (Ján 3:16).

Ježiš Kristus, ktorý mňa, biedneho, špinavého punkáča, prijal k sebe a učinil svojím dieťaťom, ani teba neodmietne, ak sa obrátiš na Neho. On zostáva verný svojim sľubom. Ježiš Kristus ťa miluje!

Tvoj Antonio Bueno

Redakčne skrátené svedectvo z knihy „Túžba oklamanych“, vydavateľstvo MSEJK, Bratislava 2009, www.msejk.sk. Uverejnené s láskavým súhlasom vydavateľstva.

To najlepšie, čo ma stretlo

Môj život nebol ničím výnimočný. Mala som svoje plány, ktoré sa zväčša plnili a všetko išlo pokojne a hladko. Skončila som vysokú školu a našla som si prácu. Mala som štyri roky priateľa. Bol mi všetkým. Nevedela som si predstaviť, že niekedy budem bez neho. Chodievali sme na výlety s jeho spolužiakmi, s ktorými sme mali aj po škole veľmi dobré vzťahy.

Bol medzi nimi aj Juraj. Rozprával nám, čomu verí, ale nevenovala som tomu veľkú pozornosť, hoci ma mnohé veci usviedčali (klaňanie sa Márii namiesto Pána Ježiša a pod.). Keby som s tým musela niečo urobiť, v mojom živote by nastala veľká zmena. Ja som to nepovažovala za potrebné. Veď sme sa s priateľom vzali, ľúbili a viac som nepotrebovala riešiť. Bola som spokojná.

Mala som plán, ktorý som chcela uskutočniť a zmena vierovyznania v tom nijako nefigurovala. Mojou výchovou a presvedčením nemohol predsa nikto a nič otriasť. Túžila som mať rodinu, v ktorej deti budú vychovávané taktiež v mojom vierovyznaní.

Veď aj môj manžel patrí do tej istej cirkvi, hoci vôbec v Boha neverí. To ale nikomu nevadilo. Hlavne, že mne nebránil chodiť do kostola v nedeľu a vo sviatok. Cez Veľkú noc som tam strávila väčšinu času, hoci manželova predstava o strávení spoločného voľného času bola trochu iná. O to viac som si ho vážila a ľúbila. Nie každý manžel je taký tolerantný k svojej manželke. Trápilo ma, že do kostola nejde so mnou, ale vedela som, že nátlakom nič nevyriešim ani nezískam. Ba o to skôr by on získal odpor k duchovným veciam. Tak som sa tým radšej nezaoberala. Vrela som si: „Veď keď budeme mať deti, možno ony ho privedú k viere“.

Mali sme všetkého dostatok. Prácu, kúpili sme si byt na pôžičku, manželove vysnívané auto. Moja túžba po deťoch rástla, no vždy sa niečo vyskytlo, čo bolo dôležitejšie ako deti. Najprv to bol byt, potom auto. Byt bol starý, tak bolo potrebné ho prerobiť skôr ako budú deti. A tak sa to znova oddialilo.

Mala som 28 rokov, keď prišiel manžel domov a oznámil mi, že odchádza do Nemecka za prácou. Bol tam už jeden jeho kamarát, ktorý mu o nej povedal. Mal možnosť splniť si ďalší svoj sen: Pracovať vo vývojovej firme a naučiť sa mnohým novým veciam. Môj sen o deťoch sa rozplynul, ale jeho sa mohol naplniť, a tak som ho v tom ako správna manželka podporila. Srdce mi trhlo a vedela som, že môj zmysel života sa mi stráca, rozplýva, zahmlieva...

A čo viac, neskutočne som sa bála samoty. Rodičov máme ďaleko a bolo mi ťažko stretávať sa s kamarátmi bez neho. Nemohla som ukázať, ako mi je, keď som tvrdila, že ho v odchode plne podporujem a stojím pri ňom v jeho rozhodnutí. Išla by som sama proti sebe. Chytilo ma zúfalstvo, plač, beznádej, tma... Človek zrelý na psychiatriu. Ale Boh nám nikdy nenaloží viac, ako unesieme a On najlepšie pozná, kde sú naše hranice a čo na nás platí. Tak to bolo aj v mojom prípade.

S Jurajom a ostatnými kamarátmi, sme sa, ešte pred manželovým odchodom, stretli a pamätám si, ako volal niektorých kamarátov na evanjelizačné kázanie jedného pastora z Anglicka. Volal kadekoho, ale mňa nie. No, keď mi bolo tak veľmi ťažko, spomenula som si na to, a keď sme sa znovu stretli, opýtala som sa, či by som tam mohla prísť

aj ja. Jeho prekvapenie bolo veľké, lebo nečakal, žeby som mohla mať záujem. Ale tešil sa z toho.

Bolo to kázanie pre mňa. Tam Boh zlomil moje tvrdé srdce a dal mi nové. Dal mi vieru v odpustenie mojich hriechov skrze Pána Ježiša Krista. Doma som v slzách vyznávala svoje hriechy a prosila o odpustenie. Vynáralo sa ich veľmi veľa, hoci som si predtým myslela, že som aspoň o trošičku lepšia od iných. Nebola som. Boh ma usvedčil z mnohých hriechov aj z uctievania manžela ako „boha“ namiesto živého a mocného Stvoriteľa, ktorý nám dal svojho Syna, Pána Ježiša Krista, aby nám mohla byť pripočítaná Jeho spravodlivosť namiesto odsúdenia, ktoré si zaslúžime za naše previnenia. Pochopila som, že už len za jeden, jediný hriech by ma Boh musel potrestať večným peklom. Lebo On nepripustí, aby bol nejaký hriech v Nebeskom Kráľovstve a ja si nedokážem žiadnym dobrým skutkom zadovážiť Nebo. Iba cez vieru v Pána Ježiša Krista, ktorý už vytrpel za moje hriechy.

Pochopila som, že tá zmena, ktorú som odmietala, bolo to najlepšie, čo ma v živote stretlo. Našla som pokoj, ktorý prevyšuje každú ľudskú chápanosť, zmysel života a nádej na večný život. Moja samota ma trápila, ale už som vedela, že všetky moje starosti môžem predložiť Tomu, ktorý ma stvoril, a ktorý ma počuje, nech som kdekoľvek. A On sa postaral. Po dvoch týždňoch modlitieb mi písala kamarátka, či by som na chvíľu nemohla ubytovať jej známou, kým si nájde iný podnájom. Bývala u jednej pani, ktorá bola psychicky chorá a nedokázala tam už dlhšie zostať. Viem, že náhody

neexistujú a toto je Božie vypočutie modlitieb.

Táto, teraz už aj moja kamarátka, je so mnou dva roky. Prichádza v pondelok večer a odchádza vo štvrtok ráno. Môže si človek takto napláňovať nájomcu? Božie cesty sú dokonalé a aj keď nejde všetko ľahko a podľa našich predstáv, On nás aj cez skúšky a súženia vychováva. Príťahuje nás k sebe, aby sme Mu dôverovali, ako deti dôverujú svojim milujúcim rodičom. On nám dal svoje sľuby i slová útechy v Biblii. A keď niekoho ľúbime, či si nečítame jeho listy často? Tak je to aj s Božím slovom. Je to kniha pre nás. Už nepotrebujem chodiť na omše, lebo viem, že Pán Ježiš je dokonalou a dostatočnou

obetou za moje hriechy. Nepotrebujem chodiť na spovede, lebo viem, že Boh mi odpúšťa hriechy. Tomu všetkému ma učí cez svoje slovo a spoločenstvo kresťanov, ktoré mi dal.

Tak aj vám, milí priatelia, prajem podľa Božieho slova:

„Proste a dostanete; hladajte a nájdete; klopte a bude vám otvorené“ (Matúš 7:7).

„Vchádzajte tesnou bránou, lebo priestranná a široká cesta vedie do zahynutia, a mnohí ňou vchádzajú; ale do života vedie tesná brána a úzka cesta, a málo je tých, ktorý ju nachádzajú“ (Matúš 7:13-14).

Prosím o modlitby za môjho manžela, aby aj On našiel milosť u Boha.

Slávka

Či očividne žijeme prevrátené a nemilovaní ako Antonio, alebo v pokojnej oáze rodiny, priateľov a úspechu, všetci sme na tom, ako hovorí Písmo, rovnako: *„Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej, ospravedlňovaní súc darmo jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi“ (Rímskym 3:23-24).*

Vaša redakcia

Milí čitatelia!

Máme za sebou jeden vydavateľský rok. V tomto období vyšli tlačou štyri riadne a jedno mimoriadne číslo časopisu *Solas*. Časopis vychádza v náklade 2 600 výtlačkov. Je distribuovaný na 2 492 adries v Slovenskej republike a na 8 adries v Českej republike. Výdavky na tlač a distribúciu časopisu boli za toto obdobie k 31. 10. 2009 vo výške 7 144 EUR. Príjmy z radov čitateľov boli vo výške 5 472 EUR a podieľalo sa na nich 207 z Vás.

Redakcia časopisu Vám ďakuje za požehnanie, ktorým ste sa na tejto milosti v našej krajine podieľali svojimi modlitbami a finančnými darmi.

Hľadáme ochotných finančných darcov a sponzorov na inováciu hardvérového a softvérového vybavenia potrebného pre tvorbu a distribúciu časopisu *Solas*.

Okrem jednorázovej podpory by sme privítali aj pravidelné darcovstvo a podporu tejto vydavateľskej služby a činnosti.

V prípade záujmu použite bankové spojenie 2486916455/0200 alebo použite priloženú poštovú peňažnú poukážku.

Ďakujeme

Solas č. 5, zima 2009

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina7.

Je evidovaný ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka. Je nepredajný.

Tlač: alfaPRINT s.r.o., alfaprint@alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú

alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posielat na VÚB Žilina,

číslo účtu: 2486916455/0200

Fotografie: Jozef Šelíng (1. strana obálky), Imrich Fülöp (2. strana obálky),

Redakcia *Solas* (3. a 4. strana obálky a vo vnútri čísla).

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda

Adresa redakcie: Redakcia *Solas*, Smreková 11, 010 07 Žilina 7

Tel.: 0948 444 155;

e-mail: redakcia.solas@solas.sk

www.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solas

*A nikto zažnúc sviecu nestavia jej na skryté miesto ani pod nádobu,
ale na svietnik, aby tí, ktorí vchádzajú, videli svetlo.*

Lukáš 11:33

*A videl som, že je užitočnejšia múdrosť ako bláznovstvo,
ako je užitočnejšie svetlo ako tma.*

Kazateľ 2:13

Jedine Bohu patří sláva

Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj Vaším časopisom. Čítajte, rozširujte, podporujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom. Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.